

Spinozapark: Onbenut potentieel

Een onderzoek naar ouderervaringen in Lombardijen met
het Spinozapark als speel- en ontmoetingsplaats voor hun
kinderen

Sam Hartgers, 576977

Masterscriptie Sociologie. GVB

Freek de Haan & Thomas Swerts

22-06-2025

9998 woorden

Abstract

Het lage aantal buitenspelende kinderen in Lombardijen is zorgwekkend voor hun gezondheid. Publieke buurtparken, zoals het Spinozapark, bevorderen buitenspeelactiviteit, vooral in dergelijke achterstandswijken (Padial-Ruz et al., 2021). Kinderlijke parkbezoeken worden door ouders gereguleerd. Zij bepalen de *affordances* van parken op basis van hoe hun ouderschapsopvattingen aansluiten bij fysieke en sociale parkkenmerken (Teedon et al., 2014). Om te onderzoeken hoe dit kinderlijke buitenspeelroutines in het Spinozapark vormt stond centraal: *Hoe ervaren ouders het Spinozapark als speel- en ontmoetingsplek voor hun kinderen?* Via 19 semigestructureerde interviews en non-participerende observaties, vanuit perspectieven van Bourdieu en Gibson, blijkt dat ouderervaringen samenhangen met gender. Moeders, met intensievere ouderschapsopvattingen, ervaren de sociale parkomgeving als onveilig door middelengebruikers, jongerenoverlast en straatintimidatie. Alsook door fysieke letselgeven van zwerfafval, watervijvers en de Pascalweg. Vaders delen enkel zorgen over de Pascalweg en watervijvers en missen, evenals moeders, uitdagende speelplekken. Kortom achten ouders het park ongeschikt als kinderlijke speel- en ontmoetingsplek, in contrast met de tegenovergelegen Pascal speeltuin. Consensus bestaat over de herinrichting van de Pascalweg, een gevarieerder speelaanbod, het toevoegen van omheinde speelplekken, en intensievere handhaving op middelengebruikers en jongeren. De impact op preciaire moeders, die buitenruimtes structureel mijden en in dit onderzoek ondervertegenwoordigd zijn, vraagt om vervolgonderzoek.

Kernwoorden

Buitenspelen, kinderen, (intensieve) ouderschapsopvattingen, affordances, Spinozapark, Lombardijen

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In Nederland daalt het aantal buitenspelende kinderen de laatste jaren sterk. Waar in 2022 nog 325.000 kinderen dagelijks buitenspeelden, is dit aantal in 2024 teruggelopen tot 169.000 (De Goffau, 2024). Ook het gemiddeld aantal speelluren daalde met 2,5 uur per week (Kaal, 2022). Deze ontwikkeling is zorgwekkend, aangezien buitenspelen essentieel is voor de fysiek en sociale gezondheid van kinderen.

Buitenrecreatie stimuleert fysieke activiteit door kinderen de ruimte te bieden voor vrij spel en beweging. Dit bevordert de motorische ontwikkeling, vermindert sedentair gedrag en verkleint het risico op aandoeningen zoals obesitas (Padial-Ruz et al., 2021). Daarnaast stimuleert buitenrecreatie sociale interactie, waardoor kinderen sociale vaardigheden ontwikkelen en hun sociale netwerk uitbreiden (Mani et al., 2012).

Publieke buurtparken vormen een centrale, groene ruimte die zowel beweging als sociale interactie faciliteert (McCormack et al., 2010; Padial-Ruz et al., 2021). Ze zijn onbetaald toegankelijk en bieden buitenspeelvoorzieningen, vooral essentieel voor kinderen in achtergestelde wijken zonder middelen voor betaalde recreatie (Ogletree et al., 2020). Juist deze kinderen lopen het grootste risico op fysieke inactiviteit en sociale isolatie, waardoor buurtparken voor hen van groter belang zijn om beweging en sociaal contact te bevorderen (Huang et al., 2019).

Hoewel vrijwel elke buurt over parken beschikt, blijven kinderen vaak afwezig (Padial-Ruz et al., 2021), terwijl 50% aangeeft vaker buiten te willen zijn (Kaal, 2022). De literatuur duidt ouders als 'poortwachters' die de mobiliteit van kinderen reguleren in de openbare ruimte (Teedon et al., 2014). Bourdieu biedt een sociologisch kader om te begrijpen hoe ouders betekenis geven aan deze ruimten binnen het kader van 'goed ouderschap'. Volgens hem vormen sociaaleconomische achtergronden, kapitaalbezit en het sociale veld de impliciete disposities, gewoonten en overtuigingen van ouders (Kitching, 2024). Dit illustreert het concept van habitus, en weerspiegelt ouderschapsopvattingen en opvoedstijlen.

De maatschappelijke ouderhabitus is de laatste jaren verschoven richting intensief ouderschap, een risicomijdende opvoedstijl die de bewegingsvrijheid van kinderen beperkt (Valentine & McKendrick, 1997). Nostalgie en toenemende veiligheidszorgen verminderen zo de frequentie van buitenspelen, zowel zelfstandig als begeleid (Blauw, 2024; Rixon, 2019). Volgens Bourdieusiaans perspectief hangt intensief ouderschap samen met genderrollen. Moeders hanteren intensievere ouderschapsstijlen vanuit diepgewortelde zorgreflexen, gericht op het beheersen van veiligheidsrisico's (Doucet, 2009). Daarnaast spelen sociaaleconomische achtergronden een rol, echter discussieert de literatuur over de uitwerking hiervan in achtergestelde wijken.

Choi (2016) bekritiseert Bourdieu's beperkte aandacht voor materiële objecten in individuele handelingen. Hij vult dit aan met Gibsons concept van *affordances* uit de ecologische psychologie. *Affordances* verklaren hoe ouders gebruiksmogelijkheden aan parken toekennen op basis van de

wisselwerking tussen hun ouderschapshabitus en fysieke en sociale parkomgevingen. Ouders beoordelen deze omgevingen vooral op basis van hun veiligheidservaringen.

1.2 Onderzoekscasus

Dit onderzoek richt zich op ouderlijke parkervaringen in de Rotterdamse wijk Lombardijen, gelegen in het gebied IJsselmonde. Uit onderzoek blijkt dat in Rotterdam minder kinderen buitenspelen in vergelijking met de rest van Nederland (De Koning, 2018). Ook in Lombardijen wordt het buitenspel als te weinig ervaren (Stichting Wijkcollectie Lombardijen, z.d), waar slechts 48% van de kinderen minstens 5 dagen per week buiten speelt (GGD Rotterdam-Rijnmond, z.d.).

De wijk wordt al jaren geconfronteerd met negatieve ontwikkelingen op het gebied van armoede, veiligheid en buurtverbondenheid. Deze neerwaartse trends contrasteren met de oorspronkelijke opzet van Lombardijen als familiewijk, gekenmerkt door veelvoudige groenstructuur als drager van de wijk. Een belangrijk onderdeel hiervan is het Spinozapark, het groene hart van de wijk. Ondanks de potentie van dit park, ervaren veel bewoners de waarde als beperkt (Gemeente Rotterdam et al., z.d.).

1.3 Probleemstelling

In het kader van het ‘Toekomstperspectief Lombardijen 2040’ werken de gemeente Rotterdam, Havensteder en Synchroon aan de revitalisering van de wijk als gezonde leefomgeving. De sterke groenstructuur van Lombardijen wordt daarbij erkend als waardevol potentieel, met mede als doel de verbinding tussen het Spinozapark en de omliggende wijk te versterken. Door herinrichting wil men het park transformeren tot een centrale ontmoetingsplek die de gezondheid van bewoners bevordert. De gemeente Rotterdam wenst echter inzicht te verkrijgen in hoe de inrichting van groenstructuren, zoals het Spinozapark, diverse doelgroepen beïnvloedt.

Dit onderzoek, uitgevoerd als afstudeeropdracht bij de Veldacademie, richt zich specifiek op het potentieel van het Spinozapark voor kinderen. Terugkomend reguleren ouders de parktoegang van hun kinderen afhankelijk van de mate waarin fysieke en sociale parkkenmerken aansluiten bij hun opvattingen over ‘goed’ ouderschap. Het doel van dit onderzoek beoogt daarom inzicht te krijgen in ouderervaringen met de huidige inrichting van het Spinozapark, om vast te stellen hoe dit de kinderlijke buitenspeelroutines in het park beïnvloed. Daarnaast worden interventies achterhaald die ouders stimuleren hun kinderen in het park te laten spelen. De volgende hoofd- en deelvragen staan hiertoe centraal:

Hoe ervaren ouders het Spinozapark als speel- en ontmoetingsplek voor hun kinderen?

- Hoe beïnvloeden ouders het parkbezoek van hun kinderen?
- Welke opvattingen hebben ouders over buitenspelen in de openbare ruimte in relatie tot ‘goed’ ouderschap, en hoe vormen deze zich?

- Hoe kenmerken de huidige fysieke en sociale omgeving van het Spinozapark zich?
- Welke gebruiksmogelijkheden ervaren ouders in de fysieke en sociale kenmerken van het Spinozapark, en hoe weerspiegelt dit hun ouderschapsopvattingen?
- Welke sociaal-ruimtelijke interventies wensen ouders voor het Spinozapark?

1.4 Relevantie

Dit onderzoek is maatschappelijk relevant omdat het bijdraagt aan de revitalisering van Lombardijen. Het biedt inzicht in ouderervaringen met het Spinozapark en levert handvatten voor herinrichtingsinterventies die aansluiten bij ouderschapsopvattingen. Dergelijke interventies vergroten de kans dat ouders hun kinderen vaker in het park laten buitenspelen. Dit is van belang gezien de lage buitenspeelcijfers in Lombardijen. Buitenspelen is immers cruciaal voor de fysieke en sociale gezondheid van kinderen. Op termijn kunnen de inzichten bijdragen aan een gezondere jeugd en een kindvriendelijke wijkinrichting, in lijn met de doelstellingen van het 'Toekomstperspectief Lombardijen 2040'.

Daarnaast vult dit onderzoek wetenschappelijke leemtes. Door sociologische en ecologisch-psychologische perspectieven te integreren, onderzoekt het de wisselwerking tussen ouderschapsopvattingen over de openbare ruimte en hun gebruiksperspectieven van de sociale en fysieke parkkenmerken. Deze relatie is tot op heden nauwelijks onderzocht, zeker niet binnen de Rotterdamse context. Daarbovenop verkent dit onderzoek de aanwezigheid van intensief ouderschap in Nederlandse, waarover weinig literatuur bestaat. Bovendien discussieert de literatuur over de aanwezigheid van intensief ouderschap in achtergestelde wijken. Dit onderzoek verkent hoe deze discussie zich manifesteert in Lombardijen. Dit onderzoek biedt zo een multidimensionaal perspectief, toetst theoretische discussies en kan mogelijk bijdragen aan nieuwe, contextuele inzichten.

2. Theoretisch kader

Dit hoofdstuk presenteert een theoretische discussie om inzicht te krijgen in ouderervaringen met parken als speel- en ontmoetingsplaatsen voor kinderen. Eerst wordt ingegaan op hoe ouders parkbezoeken sturen, gevolgd door de rol van de openbare ruimte in het kader van ‘goed’ ouderschap. Afsluitend wordt toegelicht hoe deze opvattingen hun beoordeling van de gebruiksmogelijkheden in de fysieke en sociale parkkenmerken beïnvloedt

2.1 Ouders en parkgebruik van kinderen

Buitenspelen bevordert de fysieke, sociale en mentale gezondheid van kinderen (Padial-Ruz et al., 2021). Dit onderzoek definieert buitenspelen als het “ongeorganiseerd vrij spel van kinderen in de openbare ruimte buiten school- of opvanguren, zonder structurele formele supervisie” (Willeboordse et al., 2022, p.10). De focus ligt op buitenspelen in parken, die als groene en vrij toegankelijke ruimtes unieke mogelijkheden bieden voor buitenrecreatie (McCormack et al., 2010).

De frequentie van parkbezoeken door kinderen hangt vooral af van de mate van ouderlijke toestemming (Van Truong et al., 2023). In dit proces fungeren ouders als ‘poortwachters’ die de bewegingsvrijheid van hun kinderen in de openbare ruimte reguleren (Teedon et al., 2014). Het besluitvormingsproces van ouders wordt beïnvloed door voortdurende onderhandelingen tussen ouders, kinderen en de omgeving (Blakely, 1994). Een cruciale factor in deze dynamiek is de betekenis die ouders toekennen aan de openbare ruimte in relatie tot ‘goed’ ouderschap. Dit beïnvloedt hoe zij buitenspelen waarderen in relatie tot de ontwikkeling en veiligheid van hun kinderen (Van Truong et al., 2023).

2.2 Ouderschap in de openbare ruimte

2.2.1 De lens van Bourdieu

Parken zijn onderdeel van de openbare ruimte, en daardoor fysiek toegankelijk voor iedereen (Mani et al., 2012). In dit onderzoek staat echter de sociale dimensie centraal. De openbare ruimte wordt voortdurend (her)geconstrueerd door de betekenissen die personen eraan toekennen (De Visscher et al., 2011). De beleving ervan is subjectief en variëren per tijd, plaats en individu of groep (Zuijderwijk, 2022). Bourdieu’s sociologische theorieën over habitus en het sociale veld bieden een relevant kader om te begrijpen hoe mensen betekenis geven aan specifieke plekken. Habitus verwijst naar de vanzelfsprekende gewoonten, waarden en disposities van een persoon, gevormd door diens sociaaleconomische achtergrond (Kitching, 2024). Deze achtergrond plaatst individuen in een sociaal veld met anderen van vergelijkbare positie. Elk veld kent eigen regels en praktijken, waarop individuen hun habitus voortdurend afstemmen om te voldoen aan geldende normen en verwachtingen (Kitching, 2024).

De overgang naar ouderschap introduceert een nieuw, veeleisend sociaal veld met interacties tussen andere ouders, scholen en kinderopvang. Dit veld wordt gekenmerkt door een verhoogd

verantwoordelijkheidsgevoel en versterkt risicobewustzijn ten opzichte van kinderen (Boterman & Bridge, 2022). Tegelijk zorgen conflicterende werkverplichtingen, sociale plichten en (soms tegenstrijdige) maatschappelijke opvoedverwachtingen voor aanzienlijke druk. Deze nieuwe kaders transformeren de disposities en gewoonten van ouders, wat hun ouderschapsopvattingen en opvoedstijlen vormgeeft (Hong & Zhao, 2015). Deze gewijzigde habitus leidt ertoe dat ouders openbare ruimten opnieuw beoordelen op de geschiktheid voor hun kinderen (Teedon et al., 2014).

Terugkomend hangt deze herwaardering van de openbare ruimten samen met hun sociaaleconomische achtergrond. Deze achtergrond weerspiegelt een specifiek type en hoeveelheid kapitaalbezit (Kitching, 2024). Volgens Bourdieu bepaalt het bezit van verschillende kapitaaltvormen de positie van individuen binnen een sociaal veld. Dit beïnvloedt hun mogelijkheden voor de socialisatie en opvoeding van hun kinderen en vormt daarmee hun opvoedstijlen in de openbare ruimte (Boterman & Bridge, 2022; Gillies & Edwards, 2006;).

Economisch kapitaal weerspiegelt het inkomen en vermogen van ouders. Ouders met hoger economisch kapitaal hebben meer toegang tot betaalde buitenactiviteiten en maken daardoor minder gebruik van gratis parkrecreatie. In wijken als Lombardijen zijn ouders met minder kapitaal daarentegen juist vaker op deze publieke voorzieningen aangewezen (Ergler et al., 2012). Economisch kapitaal hangt ook samen met de werksituatie van ouders, waardoor werkverplichtingen gezamenlijke buitenspeeltijd kunnen beperken.

Daarnaast gebruiken ouders hun cultureel kapitaal, zoals kennis over pedagogiek en gezondheid, om de vrijetijdsbesteding van hun kinderen te sturen (Kitching, 2024). Hun sociale positie weerspiegelt waarden en opvattingen over de rol van buitenspelen in de ontwikkeling van hun kinderen (Van Truong et al., 2022). Deze waarden worden via culturele reproductie doorgegeven en bepalen zowel de frequentie van buitenspelen als de mate van zelfstandigheid die ouders toestaan (Blakely, 1994; Kitching, 2024). In stedelijke gebieden, zoals Rotterdam, laten ouders hun kinderen doorgaans niet ongeleid buitenspelen (Gillies & Edwards, 2006).

Afsluitend beïnvloedt het sociale kapitaal van ouders, oftewel hun buurtrelaties, hun percepties over buitenspelen in de openbare ruimte (Mullenbach et al., 2021). Parken en speelplaatsen fungeren als ontmoetingsplekken die gemeenschapsbanden versterken (Weck, 2017). Een sterk sociaal netwerk vergroot het vertrouwen van ouders om kinderen zelfstandig naar het park te laten gaan, dankzij toezicht van buurtbekenden. Tegelijk stimuleert het hun eigen behoefte aan sociale interactie in het park. Echter blijkt de sociale buurtbinding in Lombardijen beperkt (Gemeente Rotterdam et al., z.d.). Hierdoor lijken de mogelijkheden van het Spinozapark als bron van sociaal kapitaal beperkt.

2.2.2 De verschuiving naar intensief ouderschap

Volgens Van Truong et al. (2022) is de betekenis van buitenspelen in de openbare ruimte de afgelopen jaren structureel veranderd. Ouders laten hun kinderen tegenwoordig minder vrij spelen dan zichzelf vroeger deden. Deze verschuiving is ontstaan door groeiende bezorgdheden over buitenspelen, die in

de jaren '80 zijn opgekomen (Cahil, 1990). Nostalgische herinneringen aan hun eigen jeugd als een 'gouden tijdperk' met ruimtelijke vrijheid en veilige gemeenschappen versterken deze zorgen (Rixon, 2019). Hierdoor ervaren ouders de risico's van hedendaags buitenspel als veel groter (Frasha & Tiel, 2020).

Bovendien zijn maatschappelijke normen en culturele opvattingen over 'goed' ouderschap de afgelopen decennia verschoven naar een risicomijdende opvoedingsstijl, bekend als intensief ouderschap (Rixon, 2019). Deze stijl kenmerkt zich door een sterke verantwoordelijkheid van ouders voor elk aspect van de ontwikkeling en veiligheid van hun kinderen. Kinderen worden tegenwoordig als kwetsbaar en roekeloos gezien, met als gevolg (over)beschermende opvoedstrategieën die hun ruimtelijke mobiliteit beperken (Rixon, 2019; Weck, 2017). Intensief ouderschap kenmerkt zich zodoende door een verhoogd toezicht met beperkingen op buitenspelen, een sterke deelname aan georganiseerde activiteiten, toenemende veiligheidszorgen en het verplaatsen van buitenspelen naar de privésfeer (Valentine & McKendrick, 1997).

Tegelijkertijd ervaren ouders gevoelens van cognitieve dissonantie. Ouders worstelen met de tegenstrijdigheid tussen hun eigen vrije jeugtherinneringen en de beperkingen die zij hun kinderen opleggen (Rixon, 2019). Sociale druk versterkt deze spanning, omdat ouders in de openbare ruimte worden beoordeeld op hoe hun opvoedstijl aansluit bij heersende normen. Speeltuinen en parken weerspiegelen zulke verwachtingen, waarbij afwijking snel wordt gezien als onverantwoord ouderschap (Weck, 2017).

2.2.3 Intensief ouderschap door Bourdieu's lens

Bourdieu stelt echter dat ouderschapsopvattingen afhangen van de sociaaleconomische status van individuen of groepen. Weck (2017) beoogt dat ouders met een hogere sociaaleconomische status in achterstandswijken, zoals Lombardijen, intensievere ouderschapsstijlen hanteren. Zij ervaren hoge risico's tegenover anderen met een lagere sociaaleconomische positie en beschikken over de middelen om te kiezen voor gestructureerde en gecontroleerde vormen van recreatie (Ergler et al., 2012). Ouders met minder kapitaal moeten flexibeler omgaan met buitenspel in de openbare ruimte. Kepper et al. (2020) stellen echter dat intensief ouderschap bij alle ouders in achtergestelde buurten voorkomt. Deze ouders vermijden buitenspelen niet, maar hanteren een defensieve opvoedstijl waarbij buitenspelen alleen onder toezicht en op specifieke plekken is toegestaan. Deze uiteenlopende veronderstellingen maken het relevant om in Lombardijen te onderzoeken in hoeverre intensief ouderschap voorkomt en varieert naar sociaaleconomische status.

Bovendien is de ouderschapshabitus volgens Bourdieusiaans perspectief genderafhankelijk. Het opgroeien binnen een gender vormt een permanente habitus die handelingen en overtuigingen automatisch aanstuurt (Doucet, 2009). Hierdoor ontwikkelen vrouwen een ingebouwde zorgreflex en fungeren zij vaak als primaire zorgverleners, gericht op het beheersen van veiligheidsrisico's voor hun kinderen (Long et al., 2021). Deze moederrol is maatschappelijk verankerd en wordt als

vanzelfsprekend beschouwd, ongeacht etniciteit, klasse of cultuur. Hoewel vaders tegenwoordig meer zorg dragen, blijven zij volgens maatschappelijke normen vooral secundaire verzorgers (Doucet, 2009). Hun habitus leidt tot een andere manier van zorgdragen, met nadruk op het stimuleren van spel, uitdaging en zelfstandigheid. Tegelijkertijd leggen maatschappelijke verwachtingen financiële verantwoordelijkheden bij mannen, gekoppeld aan het idee dat zij minder betrokken zijn bij intensieve opvoedpraktijken (Long et al., 2021). In de context van Lombardijen is het relevant te onderzoeken of ouderschapsopvattingen per gender verschillen en zo leiden tot een tweedeling in ervaringen met het Spinozapark.

2.3 Ouderlijke affordances van parken

2.3.1 De lens van Gibson

Teruggrijpend op Bourdieu weerspiegelen buitenspeelroutines van kinderen de ouderlijke habitus, welke wordt gevormd door hun sociaaleconomische achtergrond, kapitaalbezit en positie binnen het sociale veld. Choi (2016) signaleert echter dat Bourdieu de invloed van materiële objecten op individuele handelingen onderschat. Ter aanvulling introduceert hij Gibson's concept van *affordances* uit de ecologische psychologie. *Affordances* verwijzen naar de gebruiksmogelijkheden die individuen toekennen aan objecten en eigenschappen van de omgeving. Daarmee verklaren ze de wisselwerking tussen mens en omgeving. Dit impliceert dat een *affordance* niet enkel een objectieve omgevingseigenschap is, noch slechts een subjectieve waarneming van individuen (Choi, 2016). Het is een relationeel concept, dat ontstaat uit de interactie tussen beide. Zodoende vormen *affordances* een aanvulling op Bourdieu en overbruggen ze de kloof tussen subjectiviteit en objectiviteit.

Volgens Choi (2016) ontstaan gedeelde *affordances* binnen sociaal gestructureerde velden, waar ouders met vergelijkbare sociaaleconomische posities en culturele achtergronden samenkomen. Zij ontwikkelen een gezamenlijke ouderschapshabitus die hun betekenisgeving aan en gebruik van de fysieke en sociale omgeving bepaalt. Belangrijk is het onderscheid tussen het sociale veld, volgens Bourdieu, waar de habitus gevormd wordt, en de sociale omgeving waarin deze habitus tot uiting komt. De interactie tussen beide vormt de *affordance* van de sociale omgeving (Choi, 2016). Lombardijen kent een bewonersconcentratie met een lage sociaaleconomische positie, maar tegelijkertijd een grote culturele diversiteit (Gemeente Rotterdam et al., z.d.). Dit suggereert dat Lombardijen bestaat uit meerdere sociale velden, waarin verschillende ouderschapsopvattingen en gebruiksperecepties voorkomen.

Dit onderzoek richt zich op de *affordances* van de fysieke en sociale omgeving van het Spinozapark. Ouders ervaren positieve gebruiksmogelijkheden wanneer hun ouderschapsopvattingen aansluiten bij de aanwezige fysieke en sociale parkkenmerken. Deze *affordances* beïnvloeden de frequentie en manier waarop parken worden ingezet bij de opvoeding van kinderen.

2.3.2 Fysieke affordances

Ouderlijke *affordances* van fysieke parkobjecten zijn te verdelen onder verschillende thema's. Allereerst ervaren ouders parken positiever wanneer deze voldoende praktische voorzieningen bieden voor het gebruiksgemak, de hygiëne en de algehele beleving (Ogletree et al., 2020). Dergelijke voorzieningen omvatten bijvoorbeeld picknicktafels, toiletten, zitplaatsen en fietsfaciliteiten (McCormack et al., 2010).

Naast losse voorzieningen waarderen ouders vaste parkstructuren die uitnodigen tot spelen en bewegen (Ogletree et al., 2020). Ouders die waarde hechten aan motorische ontwikkeling en uitdaging, geven de voorkeur aan parken met sportvelden en speelplaatsen. Belangrijk is dat deze speelstructuren een gevarieerd aanbod bieden voor diverse activiteiten en leeftijdsgroepen (Ferré et al., 2006). Dit stimuleert gezinsbezoek en vergroot het vertrouwen om jonge kinderen zelfstandig te laten spelen onder toezicht van oudere kinderen (Ferré et al., 2006; Willeboordse et al., 2022). Daarnaast verkiezen ouders die natuurbeleving waarderen parken met groenvoorzieningen zoals grasvelden en bomen (Ogletree et al., 2020).

Volgens Mani et al. (2012) bepalen vooral ouderlijke veiligheidspercepties van parkobjecten hoe gebruiksvriendelijk een park wordt ervaren. Ouders moeten ervan overtuigd zijn dat de fysieke inrichting minimale risico's op ongevallen biedt, vooral bij speeltoestellen die potentieel letsel kunnen veroorzaken. Zij verwachten daarom veiligheidseisen zoals geschikte hoogtes, stevige constructies, veilige ondergronden en regelmatig onderhoud (Mani et al., 2012; McCormack et al., 2010). Daarnaast bepaalt de verkeersveiligheid de gebruiksmogelijkheid van parken. Ouders prefereren parken die worden omringd door wegen met verkeersremmende maatregelen, zoals verkeersdrempels, verkeersborden, gescheiden fietspaden en voldoende verlichting (Mitra et al., 2014). In lijn met de literatuur over intensief ouderschap ervaren ouders parken positiever naarmate ze minder fysieke veiligheidsrisico's waarnemen.

2.3.3 Sociale affordances

Tevens beoordelen ouders de gebruiksmogelijkheden van de sociale parkomgeving. Allereerst waarderen ouders parken waar georganiseerde activiteiten, zoals sporttoernooien en workshops, plaatsvinden (Ogletree et al., 2020). Ouders die belang hechten aan buurtrelaties en beweging, zien deze activiteiten als bevorderlijk voor de sociale en fysieke ontwikkeling van hun kind. Bovendien hangt de gebruiksmogelijkheid van parken samen met de mate van buurtverbondenheid (Mitra et al., 2014). Zoals eerder genoemd, bezoeken ouders met veel buurtcontacten vaker parken en laten zij hun kinderen eerder zelfstandig spelen (Mullenbach et al., 2021).

Mani et al. (2012) beargumenteren dat percepties van sociale parkveiligheid de gebruiksmogelijkheden het sterkst beïnvloeden. Ouders laten hun kinderen zelfstandig spelen en bezoeken zelf het park pas wanneer zij de omgeving als veilig ervaren. Zij ervaren zorgen over vandalisme, ontvoering, mishandeling en bendeactiviteiten. Daarbij voelen ouders zich onveilig door

de aanwezigheid van hangjongeren en middelengebruik (Blakely, 1994; Ogletree et al., 2020). Deze bevinding sluit aan bij de theorie van intensief ouderschap. Volgens Rixon (2019) ontstaan dergelijke ouderschapsstijlen door toenemende onveiligheidspercepties in buurten, veroorzaakt door het afnemende gemeenschapsgevoel van de afgelopen jaren. Hierdoor voelen ouders de noodzaak om hun kinderen te beschermen tegen onvoorspelbare risico's van buurtvreemden. Kepper et al. (2020) constateren dat achtergestelde wijken vaker kampen met een lage buurtverbondenheid en hogere deviantie, wat leidt tot meer veiligheidszorgen onder ouders. Deze trends zijn ook in Lombardijen duidelijk zichtbaar.

Naast sociaaleconomische wijkstatus beïnvloedt ook gender de veiligheidspercepties van de openbare ruimte in Rotterdam. Vrouwen worden hier regelmatig geconfronteerd met (seksuele) straatintimidatie, zoals nagefloten worden, seksueel getinte opmerkingen of zelfs achtervolging. Hoewel zij zich hierdoor onveilig en onbehagen voelen, melden zij dergelijke incidenten zelden. Als gevolg vermijden vrouwen bepaalde plekken in de Rotterdamse openbare ruimte, wat duidt op een verhoogde risicoperceptie (Fischer & Vanderveen, 2022). In het kader van intensief ouderschap projecteren moeders in Lombardijen deze vermoedelijk ook op hun kinderen.

3. Methodologie

3.1 Strategieën, methoden en doelgroep

Het Spinozapark is geselecteerd als casus binnen het ‘Toekomstperspectief Lombardijen 2040’. Dit kwalitatieve casestudyonderzoek beoogt inzicht te verkrijgen in ouderervaringen met dit park. Hiertoe combineert dit onderzoek interview- en observatiestrategieën. Allereerst zijn er 19 semigestructureerde interviews afgenomen, welke geschikt zijn om diepgaande, contextuele ervaringen te achterhalen (Knott et al., 2022). Specifiek is gebruikgemaakt van de *photo-elicitation* strategie, waarbij respondenten foto’s van het Spinozapark te zien kregen (bijlage 1). Beelden activeren diepere bewustzijnslagen van belevenissen, gedachten en emoties, wat leidt tot rijkere verhalen (Zhang & Hennebry-Leung, 2023).

Alle interviewrespondenten zijn niet-willekeurig geselecteerd, passend bij een *purposeful sampling*-strategie (Knott et al., 2022). Dertien respondenten betreffen ouders van basisschoolkinderen (4–12 jaar) woonachtig in Lombardijen. Alleen ouders van kinderen in deze leeftijdsgroep zijn geïnccludeerd, omdat ouderlijke invloed op buitenspelen dan het grootst is. Bij jongere kinderen is de supervisie intensiever, waardoor toestemming voor (zelfstandig) buitenspelen minder relevant is (Van Truong et al., 2022). De ouders zijn zodoende via *criterion sampling* benaderd in de speeltuin of het park (Creswell & Poth, 2018). Daarnaast zijn er zes professionals geïnterviewd die betrokken zijn bij kindgerichte initiatieven in het park. Zij zijn via *snowball sampling* geworven (Creswell & Poth, 2018), beginnend bij een professional die relevante contacten deelde.

Daarnaast zijn er non-participerende observaties uitgevoerd om te onderzoeken in hoeverre de uitspraken van respondenten overeenkomen met hun gedragingen in de praktijk (Creswell & Creswell, 2023). Naast deze corroborerende functie dienden de observaties ter aanvulling, om de fysieke en sociale kenmerken van het Spinozapark te verifiëren. Om observaties te kunnen uitvoeren en toegang te verkrijgen tot de onderzoekspopulatie, heb ik in mei 2025 vrijwilligerswerk verricht bij de Pascal Speeltuin. Gedurende deze maand was ik twee tot drie dagen per week vier uur per dag aanwezig, waardoor ik ouders kon benaderen voor interviews en observaties kon uitvoeren. Daarnaast heb ik tweemaal per dag gestructureerde rondes door het Spinozapark gemaakt. Tijdens alle observaties werden veldnotities bijgehouden met betrekking tot de aanwezigheid van ouders en kinderen, hun activiteiten, interacties en relevante omgevingsfactoren.

Tijdens de interviews en observaties zijn ouderervaringen onderzocht vanuit Bourdieusiaanse en Gibsoniaanse perspectieven. Deze theoretische kaders zijn vertaald naar specifieke dimensies en items (bijlage 2), waarmee deze in de praktijk zijn geanalyseerd. Deze operationalisering vormt de

basis voor de interviewgidsen (bijlage 3)¹ en omschrijft de verwachte gedragingen die tijdens de observaties zijn waargenomen.

3.2 Data-analyse

Alle interviews zijn getranscribeerd en, samen met de veldnotities, thematisch gecodeerd in ATLAS.TI. Aanvankelijk zijn deductieve codes opgesteld op basis van de theoretische kaders en gekoppeld aan de interviewfragmenten. Tegelijkertijd is tijdens het codeerproces ruimte gelaten voor nieuwe inzichten en aanvullende inductieve codes², wat het onderzoek een emergent component geeft (Creswell & Poth, 2018).

3.3 Ethiek en privacy

Medevrijwilligers in de Pascal Speeltuinen zijn vooraf geïnformeerd over mijn rol als onderzoeker en over de geplande observaties en interviews. Ook zijn alle respondenten geïnformeerd over het onderzoeksdoel. Voorafgaand aan elk interview hebben zij mondeling toestemming gegeven voor deelname en geluidsopname, waarbij is benadrukt dat hun deelname vrijwillig en vrijblijvend was. Ter bescherming van de privacy worden respondenten in de resultaten met pseudoniemen aangeduid. De gegevens worden uitsluitend voor onderzoeksdoeleinden gebruikt, zorgvuldig opgeslagen en na maximaal zes maanden verwijderd.

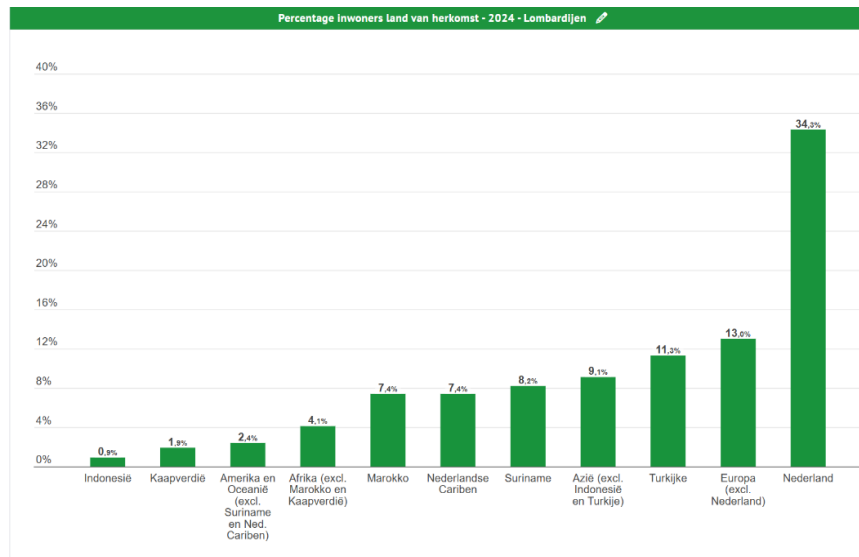
¹ Vanwege de diversiteit van de respondenten zijn er meerdere topiclijsten opgesteld. Gezien het beperkte woordenaantal is er in de bijlagen slechts één voorbeeld opgenomen. De overige topiclijsten zijn desgewenst opvraagbaar.

² Naar aanleiding van het coderingsproces in ATLAS.ti is er een codeboom opgesteld. Deze codeboom is desgewenst opvraagbaar.

4. Casuscontext

4.1 Sociale context Lombardijen

Lombardijen telt 15.035 inwoners (AlleCijfers, 2025) en bestaat uit zes buurten: Homerusbuurt, Karl Marxbuurt, Molièrebuurt, Zeno/Platobuurt, Vrijland en Smeetsland. De wijk kenmerkt zich als divers wat betreft culturele achtergrond en economische positie (Gemeente Rotterdam et al., z.d.). Figuur 1

illustreert de culturele diversiteit aan de hand van de bevolkingssamenstelling per herkomstland.

Lombardijen heeft een hoog aandeel inwoners met een migratieachtergrond. In 2024 had 66% een Europese of niet-Europese migratieherkomst. (GGD Rotterdam-Rijnmond, z.d.).

Figuur 1 : Percentage Inwoners Land van herkomst 2024 Lombardijen (GGD Rotterdam-Rijnmond, z.d.)

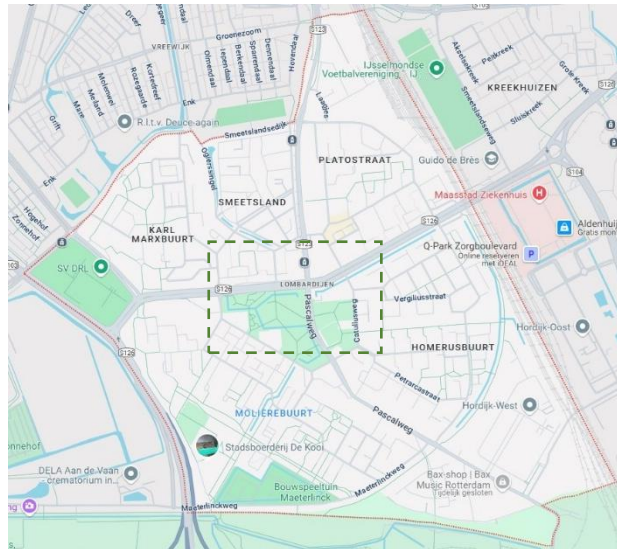
Lombardijen vertoont daarnaast aanzienlijke sociaaleconomische verschillen en kampt al jaren met toenemende armoedeproblematiek. In 2024 behoorde 61% van de inwoners tot de lage inkomensgroep, tegenover 31% midden- en 8% hoge inkomens. Daarnaast leeft 20% van de huishoudens rond het sociaal minimum, vooral geconcentreerd in de Homerus- en Molièrebuurt. Vrijland, sinds 2022 een nieuwbouwwijk, kent voornamelijk midden- en hoge inkomens (Gemeente Rotterdam et al., z.d.).

Daarnaast nemen de veiligheids- en sociale bindingsproblemen in Lombardijen toe. De veiligheidsbeleving ligt 57% lager dan het Rotterdams gemiddelde en is tussen 2020 en 2024 met 29% afgenomen. Deze beleving wordt beïnvloed door waarnemingen van geweld, vandalisme, overlast en diefstal (Gemeente Rotterdam, z.d.). Ook de sociale buurtbinding scoort 30% lager dan het Rotterdamse gemiddelde en is sinds 2022 met 15% gedaald.

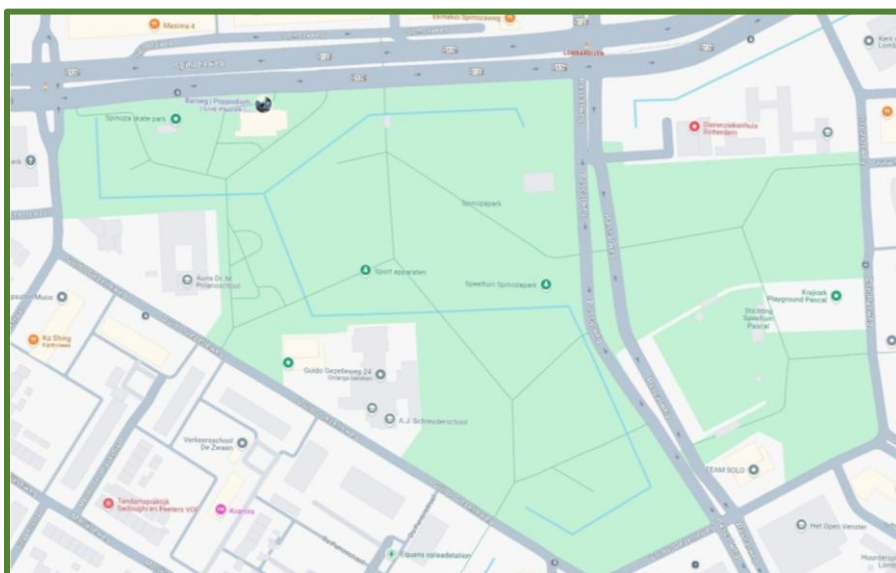
4.2 Fysieke context Spinozapark

Het Spinozapark beslaat 70 hectare en vormt het groene hart van de wijk (Rotterdamse Parken, z.d.). Door de centrale ligging fungeert het park als verbindingspunt tussen verschillende wijkbuurten (figuur 2). Het park bevindt zich ten zuiden van de Spinozaweg, en wordt doorkruist door de Pascalweg (Gemeente Rotterdam et al., z.d.). Er zijn uiteenlopende fysieke voorzieningen aanwezig (figuur 3), waaronder watervijvers, skatebanen, een

jongerenhangplek en sportapparatuur (Gemeente Rotterdam et al., z.d.). Daarnaast zijn er speelvoorzieningen aanwezig, waaronder een speeltuin en schommels. Ook huisvest het park poppodium Baroeg en de Krajicek Playground, een vrij toegankelijk sportveld. Daarnaast is er de Pascal-speeltuin, die wordt beheerd door vrijwilligers en waarvoor toegangskosten gelden.

Figuur 2: Kaart Lombardijen (Google Maps, z.d.)

Figuur 3: Kaart Spinozapark (Google Maps, z.d.)

5. Resultaten

Op basis van de literatuur, interviews en observaties identificeert dit hoofdstuk patronen die ouderervaringen met het Spinozapark verklaren. Allereerst worden de buitenspeelroutines in het Spinozapark besproken, gevolgd door de ouderschapsopvattingen in Lombardijen. Vervolgens wordt geanalyseerd hoe deze opvattingen relateren met de fysieke en sociale kenmerken van het park. Afsluitend schetsen ouders het toekomstperspectief van het Spinozapark. De besproken patronen worden geïllustreerd met respondentencitaten. Bijlage 4 bevat een respondentenomschrijving met algemene kenmerken, ter context van de citaten.

5.1 Buitenspeelroutines Spinozapark

Elke ronde door het Spinozapark benadrukt een opvallend contrast. Aan de ene zijde van de Pascalweg is de Pascal Speeltuin levendig en drukbezocht. Aan de overzijde ligt het park vaak verlaten en stil. Ouderervaringen bevestigen deze observaties. Tien van de dertien geïnterviewde ouders bezoeken wekelijks de Pascal Speeltuin. Daartegenover delen twee ouders wekelijks gebruik te maken van het park. Wijknetwerker Frits, al vijf jaar schakel tussen de gemeente Rotterdam en de bewoners van Lombardijen, herkent dit beeld. In al die jaren heeft hij het contrast niet anders ervaren. Dit verschil roept vragen op de oorzaken van het uiteenlopende gebruik.

5.2 Ouderschap in Lombardijen

5.2.1 Opvattingen over 'goed' ouderschap

Ouderervaringen met de openbare ruimte relateren met hun opvattingen over 'goed' ouderschap (Van Truong et al., 2022). Bij negen ouders liggen deze opvattingen in lijn met het intensieve ouderschap. Zij ervaren, in overeenstemming met Rixon (2019), een grote verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling en veiligheid van hun kinderen. Deze verantwoordelijkheid gaat gepaard met angsten om hen te verliezen. Zo verwoordt Senna: *“Mijn kinderen zijn mijn kostbaarste bezittingen, ik ben als de dood dat hen iets overkomt.”*. Bij zes ouders worden deze angstgevoelens versterkt door de overtuiging dat hun kinderen te roekeloos en kwetsbaar zijn om dreigingen van letsel en criminaliteit in de openbare ruimte te herkennen. Mani et al. (2012) erkennen deze factoren als voornaamste veiligheidszorgen.

Er lopen buiten mensen met slechte bedoelingen. Kinderen hebben niet het vermogen om dat te doorzien... dat maakt me bang dat ze in handen komen van de verkeerden.- Dunya

Deze angsten leiden ertoe dat ouders zich genoodzaakt voelen hun kinderen actief te beschermen tegen risico's. Een nieuw inzicht is dat ouders zich zorgen maken over de sociale risico's in het contact met leeftijdsgenoten, zoals pesten en groepsdruk. *Kinderen zijn keihard,* beaamt Arnold, *“als ouder moet je alert zijn op het sociale welzijn van je kind.”*

Bovendien ervaren intensieve ouders toegenomen risicopercepties rondom buitenspelen

(Cahil, 1990). Sommigen constateren dat kinderen roekelozer buitenspelen onder invloed van sociale mediatrends.

Tegenwoordig sporen kinderen elkaar tot steeds gekkere dingen aan via challenges op TikTok en Snapchat. Levensgevaarlijk wat mij betreft.”- Sophie

Bovendien confronteren sociale mediakanalen ouders dagelijks met verontrustende nieuwsberichten. Zo vertelt Yara: *“Als ik mijn telefoon open, zie ik weer nieuwe berichten over kinderen die zijn ontvoerd of vermoord. Zoals laatst nog die twee kinderen uit Groningen, die zijn er ook niet meer. Het maakt me ontzettend bang.”*. Deze versterkende invloed van sociale media op risicopercepties in de openbare ruimte blijft in de gebruikte literatuur onbenoemd. Wel stroken ouderervaringen met de bevindingen van Frasha en Tiel (2020). De meeste ouders hebben hun eigen jeugd als zorgeloos beleefd, waardoor zij deze scherp afzetten tegen de dreigingen van hedendaagse samenlevingen.

De maatschappij is aan het veranderen. Als kind speelden wij altijd alleen buiten, maar dat was een andere tijd. Nu schieten kinderen van 14 elkaar neer. Het is de 21^e eeuw, het gevaar is overal. Zeker in een grote stad als Rotterdam. - Nora

Senna stelt dat deze ontwikkelingen vragen om extra bescherming van kinderen. In tegenstelling tot Weck (2017) komen deze opvattingen niet voort uit sociale druk om als ‘goede’ ouder te worden erkend. Volgens Arnold: *“Als ouder ben je toch gewoon bezorgd, dat zit wat mij betreft in de genen.”*. Voor intensieve ouders zijn zorgen over de openbare ruimte derhalve inherent aan het ouderschap (Hong & Zhao, 2015).

Daarentegen uiten vier ouders opvattingen die haaks staan op intensief ouderschap. Hoewel ook zij de veiligheid van hun kind belangrijk vinden, voelen zij niet de noodzaak hen voor elk risico af te schermen. Voor Koen betekent bescherming vooral zijn zoon wegwijs maken in het leven, in de overtuiging dat hij zo zelf leert omgaan met risico’s in de buitenruimte. Kars sluit daarbij aan: *“Als mijn dochter Rotterdamse genen meekrijgt, komt het wel goed.”*. Alle vier benadrukken het zelfstandig leren omgaan met uitdagingen als essentieel voor de ontwikkeling van hun kinderen.

Tuurlijk moet je kinderen beschermen, maar je moet daar niet in overdrijven. Kinderen moeten zelfstandig worden. Als je ze constant beschermt hoe kunnen ze zich dan goed ontwikkelen?... Laat kinderen kind zijn en geef ze de ruimte om fouten te maken.- Ben

Volgens deze ouders is een risicomijdende opvoedstijl niet alleen onwenselijk, maar ook onvermijdelijk. In tegenstelling tot Rixon (2019) romantiseren zij hun eigen jeugd niet, noch ervaren ze de huidige samenleving als bedreigender. Kars bevestigt dat in zijn jeugd steek- en schietpartijen ook regelmatig voorkwamen. Daarbij benoemt Irfaan: *“Mensen zeggen altijd dat Rotterdam onveilig is, maar ik heb daar nog nooit iets van gemerkt.”*. Tot slot ervaren deze ouders, in tegenstelling tot Weck (2017), geen sociale druk om zich te conformeren aan beschermende oudenormen. Ben noemt

zulke normen juist ‘bullshit’.

Ondanks verschillende ouderschapsopvattingen hechten alle ouders waarde aan buitenspelen. Allen beschouwen groenvoorzieningen als essentieel voor de fysieke en sociale ontwikkeling van hun kinderen, in overeenstemming met Padial-Ruz et al. (2021). Zo pleit Ben: *“Buitenzijn zit in de natuur van de mens. Als je voortdurend binnen zit, ga je tegen die natuur in. Je mist frisse lucht, dat maakt je ongezond.”*. Op Laura na spelen de kinderen van alle ouders dagelijks buiten, ongeacht het weer *“Regenlaarsjes aan en gaan,”*: aldus Dunya. Buitenspelen wordt ervaren als noodzakelijk voor het ontladen van energie, ontwikkelen van sociale vaardigheden en versterken van de grove motoriek. Daarnaast vinden ouders het belangrijk dat hun kinderen de natuur leren ervaren en respecteren.

5.2.2 Opvoedstijlen

Hoewel alle ouders het belang van buitenspelen erkennen, blijft er een contrast tussen twee ouderschapsopvattingen. Intensieve ouders schatten de huidige tijd en de Rotterdamse openbare ruimte als gevaarlijk in voor het opvoeden van kinderen, in tegenstelling tot niet-intensieve ouders. Dit leidt tot verschillende opvoedstijlen. Hoewel intensieve ouders zelfstandig buitenspelen belangrijk vinden, durven zij het niet toe te staan (Rixon, 2019).

Ik wil heel graag dat mijn kinderen zelfstandig naar buiten kunnen. Het is belangrijk, zelfs essentieel in deze wereld. Maar ik moet wel het vertrouwen hebben dat ze veilig thuiskomen, en dat heb ik simpelweg niet.- Eva.

In overeenstemming met Valentine & McKendrick (1997) staan deze ouders buitenspelen alleen onder direct toezicht toe. Niet-intensieve ouders laten hun kinderen wel zelfstandig buitenspelen, zodra de leeftijd dit toelaat. Zo is Ben sporadisch aanwezig bij het buitenspelen van zijn negenjarige dochter, vooral om samen tijd door te brengen. Irfaan, Koen en Kars houden voorlopig toezicht op hun vierjarige kinderen, maar verwachten dit binnen enkele jaren te kunnen loslaten. Dit contrasteert met de intensieve ouders, die hun kinderen pas rond de middelbare schoolleeftijd zelfstandig laten buitenspelen. Zelfs dan ervaren sommigen hier moeite mee. Zo erkent Yara: *“Mijn dochter is twaalf, ik kan haar eigenlijk niet meer controleren. Maar als ze nu alleen naar het park wil, loop ik stiekem achter haar aan”*.

Aanvullend op de literatuur vinden intensieve ouders het vanzelfsprekend in te grijpen bij de sociale interacties van hun kinderen, zoals conflicten of onrechtvaardigheden. Maria vormt hierop een uitzondering. Net als de vier niet-intensieve ouders grijpt zij enkel in bij fysiek geweld. Zij vinden dat kinderen sociale situaties zelf moeten leren hanteren en ervaren bemoeizuchtige ouders als vermoeiend. Opvallend is dat intensieve ouders juist frustratie uiten over deze terughoudende opvoedstijl.

Het is ook een kwestie van hoe ouders op hun kind letten, of tegenwoordig juist niet letten... Je hebt kinderen op de wereld gezet. Daar moet je voor zorgen, ook zorgen dat het normaal functionerende

mensen worden. Dat vereist opvoeding met correcties en toezicht. Als mensen dat niet doen, moet je dus andermans kinderen gaan opvoeden. – Senna

5.2.3 Terug naar Bourdieu

Teruggrijpend op Bourdieu wordt de ouderhabitus gevormd door de sociaaleconomische achtergrond, genderrollen, kapitaalbezit en het sociale veld van ouders. In Lombardijen blijken genderrollen hierin prominent. Intensieve ouders zijn nagenoeg allemaal vrouwen, terwijl niet-intensieve ouders uitsluitend mannen zijn (Long et al., 2021). Waar Arnold zichzelf als bezorgde ouder kenmerkt, reiken zijn zorgen verder dan zijn gezin. In zijn rol als buurtvader zet hij zich tevens in voor de leefbaarheid van Lombardijen. Net als Romee, organisator van maandelijkse bijeenkomsten over kindveiligheid via het initiatief Onwijze Moeders. Zij benadrukt dat vooral moeders zich actief bezighouden met veiligheidsthema's. Hoewel vaders welkom zijn, blijven zij doorgaans afwezig. Romee ervaart dat hun focus vooral ligt op financiële zorgen voor het gezin. De eerder besproken ouderopvattingen laten tevens een contrast zien in zorgreflexen. Moeders richten zich primair op veiligheidszorgen, terwijl vaders zelfstandigheid centraal stellen in de omgang met levensuitdagingen. Volgens Doucet (2009) weerspiegelen deze opvoedingsrollen diepgewortelde verschillen in de socialisatie van mannen en vrouwen tijdens hun jeugd.

Wat betreft economisch kapitaal verschillen ouders nauwelijks in buitenspeelroutines, ongeacht hun arbeidssituatie, in tegenstelling tot Ergler et al. (2012). Vrijwel alle ouders maken tijd voor buitenspel. Terugkomend hanteren vooral moeders in Lombardijen een defensieve opvoedstijl. Intensief moederschap is zichtbaar in de welvarende nieuwbouwwijk Vrijland en de kwetsbare Molièrebuurt. Dit suggereert dat gender economisch kapitaal overstijgt, en staat haaks op Week (2017) die stelt dat welvarendere ouders beschermender opvoeden. Wel blijken zij bevooroordeeld over de opvoeding van minderbedeelden, zoals Senna: *“In de nieuwbouwwijk leven toch meer ouders volgens opvoednormen die stroken met de mijne.”*. Onder ouders in preciaire leefomstandigheden, zoals bijstandsmoeders, variëren buitenspeelroutines en opvoedstijlen sterk. Emma, vrijwilliger bij House of Hopes, ondersteunt financieel, kwetsbare ouders. Zij ervaart dat sommige ouders door psychische problemen weinig grip hebben op het buitenspelen van hun kinderen. Daarnaast zorgen geldzorgen bij anderen voor angsten en problematiek, waardoor zij hun kinderen binnenshuis houden. Bijstandsmoeder Laura vertelt: *“Mijn kinderen dragen een flink rugzakje en hebben een gebruiksaanwijzing, waardoor het lastig is ze naar buiten te laten. Vaak zitten we met z'n vijven binnen.”*. Wijkmanager Frits noemt sociale isolatie van financieel kwetsbaren het grootste probleem in Lombardijen. Dit staat haaks op Kepper et al. (2020), die stellen dat kwetsbare ouders buitenspeelroutines niet vermijden.

Romee ervaart dat vooral moeders met een migratieachtergrond en beperkte Nederlandse taalvaardigheid sociaal geïsoleerd zijn. In tegenstelling tot de andere intensieve ouders dragen zij zorgen die voortkomen uit een onveilig verleden. Deze angsten worden versterkt door gevoelens van

ontworteling in hun nieuwe woonomgeving. Hoewel deze moeders hun kinderen intensief opvoeden, ontbreekt corrigerend gedrag.

Sommige vrouwen durven niet naar buiten te gaan, omdat ze de taal niet spreken en de mensen niet kennen. Ze blijven thuis, maar nadenken over het feit dat ze hier geen familie hebben, niemand kennen, en de oorlog...Deze moeders uit landen als Jemen, Syrië en Marokko, geven hun kinderen geen structuur en regels. In Arabische landen, betekent opvoeden vooral zorgen. Zorgen dat kinderen er goed uitzien en genoeg te eten krijgen. Corrigeren hebben ze nooit geleerd en kinderen doen wat ze zelf willen. – Romee

Dit verklaart de intensieve maar niet-corrigerende opvoedstijl van Maria uit Syrië. Moeders uit andere culturen combineren doorgaans corrigerende en beschermende opvoednormen. Zo is Zoë, afkomstig uit Curaçao, opgevoed met regels en gezag. Vanwege onveilige, Curaçaose leefomstandigheden wordt zelfstandig buitenspelen binnen Antilliaanse opvattingen als onacceptabel beschouwd. Daarentegen was zelfstandig buitenspelen voor Nederlandse moeders vroeger wel de norm. Zoals eerder genoemd, is die norm echter verschoven door toegenomen risicopercepties. Overwegend overstijgen moederlijke, intensieve ouderschapsstijlen culture verschillen (Doucet, 2009). Niet-intensieve vaders delen andere ervaringen. Koen en Kars zijn zelf opgegroeid in Rotterdam-Zuid en ervaren geen toegenomen risico's. *"Het gaat er nou eenmaal wat harder aan toe op Zuid. Ik heb daar nooit problemen mee gehad."*: aldus Koen. Beiden zijn zelf niet beschermend of corrigerend opgevoed en zien geen reden om hun kinderen anders op te voeden. Ben heeft daarentegen een strenge, beschermende Turkse opvoeding gehad, die hij als onprettig ervaarde en bewust niet wil voortzetten bij zijn eigen kinderen. Zodoende reproduceren ouders hun culturele opvattingen via de opvoeding (Kitching, 2024).

Tegelijkertijd speelt sociaal kapitaal een rol, maar minder eenduidig dan Mullenbach et al. (2021) stellen. Bij niet-intensieve vaders spelen buurtcontacten geen rol in de keuze om hun kinderen zelfstandig te laten buitenspelen. Noch gaan ze niet sneller mee naar een speelplek waar bekenden zijn.

Ik ben een mannetje, ik kan niet bij de vrouwen gaan zitten, dat werkt niet en dat wil ik ook niet. ...Mannen willen gewoon rust, het leven is al druk genoeg. Je ziet al die vrouwtjes elkaar opzoeken, maar wij mannen houden gewoon van een beetje stilte. Ik heb m'n podcast, dat is genoeg. - Ben

Moeders kiezen wel vaker voor speelplekken waar bekenden zijn. Toch laten intensieve ouders met veel buurtcontacten hun kinderen nooit zonder toezicht buitenspelen, in tegenstelling tot de literatuur. Wel tonen de resultaten een verband tussen het economisch en sociaal kapitaal. Zo ervaart Dunya in Vrijland een sterk buurtnetwerk, terwijl Laura in de Molièrebuurt nauwelijks buurtcontacten heeft en zich geïsoleerd voelt. Wijkinitiatieven zoals Onwijze Moeders laten zien dat dit sociale isolement bij financieel of taalkundig kwetsbare groepen doorbroken kan worden. Romee vertelt dat deze

bijeenkomsten sterke banden smeden tussen moeders die elkaar niet kenden. Zo zijn Sophie en Yara dankzij deze groep vriendinnen geworden, ondanks dat ze al jaren in dezelfde straat woonden zonder contact. Toch ervaart Romee ook beperkingen. Sociale verbindingen blijven vaak beperkt tot eigen culturele groepen. Dit zorgt ervoor dat moeders met een migratieachtergrond binnen hetzelfde sociaal veld blijven en vasthouden aan traditionele opvoednormen.

5.3 Fysieke affordances van het Spinozapark

Nu de subjectieve ouderopvattingen over buitenspelen achterhaald zijn kan, in navolging van Gibson, worden onderzocht hoe deze zich verhouden tot de gebruiksmogelijkheden van de fysieke kenmerken van het Spinozapark.

5.3.1 Groenomgeving

Allereerst waarderen alle ouders de groene inrichting van het park in overeenstemming met Ogletree et al. (2020). *“Ik vind het park prachtig. Lekker groen, veel bomen. Ik vind dat heel belangrijk.”*: beleeft Eva. Het park sluit daarmee aan bij de ouderlijke wensen voor een groene en natuurlijke speelomgeving.

5.3.2 Afval

Ondanks het groen ervaren ouders overlast van zwerfafval in het park. Niet-intensieve ouders ervaren dit vooral als onaangenaam, terwijl intensieve ouders het beschouwen als onveilig voor ontdekkende kinderen.

Achter de bankjes en in het speeltuintje ligt onwijs veel afval, zelfs glas of vapes. Kinderen pakken alles en stoppen het vaak ook in hun mond. Dat is gevaarlijk.- Nora

Ook tijdens de observaties waren restanten van sigaretten, snoeppapiertjes en drankflessen zichtbaar. Eva benoemt een nog schrijnender voorbeeld, en vond zelfs een heroïnespuit in het park. Deze ervaringen illustreren, hoewel niet expliciet benoemd in de literatuur, dat intensieve ouders afval beschouwen als een risico tijdens het buitenspelen. Arnold erkent het zwerfafval als een groot probleem in het Spinozapark. Ondanks herhaalde meldingen bij de gemeente wordt het probleem volgens hem al jaren niet opgelost. Voor sommige ouders is dit tot dusver een reden om uit te wijken naar de Pascal Speeltuin, waar vrijwilligers dagelijks afval ruimen. Ik spreek uit ervaring, en heb meermaals mogen meeprikken.

5.3.3 Omheiningen

Opvallend is dat alle ouders het ontbreken van omheiningen bij speelplekken in het park als risicovol ervaren. Het speeltuintje ligt slechts tientallen meters van een watervijver. Hoewel dit niet expliciet in de literatuur wordt benoemd, ervaren alle ouders dit als onveilig vanwege mogelijk verdrinkingsgevaar.

In het park is er veel water, terwijl veel kinderen niet kunnen zwemmen...Even de andere kant op kijken en je kind ligt in het water, en die vijvers zijn ook nog eens diep.- Arnold

Tijdens de observaties viel op dat ouders alert reageerden zodra kinderen richting het water liepen. Sommigen gingen er direct achteraan, anderen riepen hen gehaast terug. In tegenstelling tot het park is de Pascal Speeltuin volledig omheind met één toegang, waardoor ouders deze als een veiligere en meer kindvriendelijke speelomgeving ervaren. Kinderen kunnen er niet zomaar weglopen, waardoor kortstondige onoplettendheid minder snel tot gevaarlijke situaties leidt. Tijdens mijn observaties constateerde ik dan ook een meer ontspannen houding van ouders in de speeltuin. Zij hielden op afstand toezicht, voerden gesprekken of verdwenen in hun telefoon.

5.3.4 De Pascalweg

Het Spinozapark wordt doorkruist door de Pascalweg, een drukke straat zonder verkeersmaatregelen zoals zebrapaden of drempels. Volgens Mitra et al. (2014) zijn juist zulke voorzieningen essentieel voor de gebruiksvriendelijkheid. De enige maatregel is een verkeerslicht aan het begin van de weg, dat echter tegelijkertijd op groen springt voor auto's en voetgangers. Opvallend is dat alle ouders deze oversteek als risicovol beschouwen. Ook niet-intensieve ouders noemen dit als reden waarom hun kinderen het park of de speeltuin niet zelfstandig mogen bezoeken. Meerdere respondenten verwijzen naar eerdere ongelukken. Zoals Laura: *“Mijn dochter is er zelfs aangereden. Ze had niks. Dat is het geluk. Maar ze heeft wel vier meter gevlogen.”*. Ouders ervaren dat er hard wordt gereden en weinig rekening wordt gehouden met overstekende kinderen. Dit impliceert dat niet-intensieve ouders bij reële risico's van verlies of letsel, zoals open water of druk verkeer, ook beschermend optreden.

5.3.5 Speelaanbod en voorzieningen

Terugkomend zijn ouders het eens dat buitenspelen moet bijdragen aan de ontlading van energie en de ontwikkeling van de grove motoriek. Toch schiet het Spinozapark hierin volgens de meesten tekort. De speeltoestellen zijn vooral geschikt voor kinderen tot vier jaar, terwijl uitdagend en passend speelmateriaal voor de groep van vier tot twaalf jaar ontbreekt. Kinderen raken snel uitgekeken op de kleine speeltuin en schommels. Hoewel sommige kinderen belangstelling tonen voor de fitnessapparaten, zijn die vaak bezet door ouderen. Het skatepark blijkt juist te uitdagend. *“Op zo 'n halfpipe kun je niet oefenen, dan lig je meteen plat,”*: aldus Arnold. Intensieve ouders typeren dit, in lijn met McCormack et al. (2010), als risicovol voor letsel. Alle ouders uiten hun onbegrip over het beperkte spelaanbod, zeker gezien de beschikbare ongebruikte ruimte in het park. Daarbij ogen de speeltoestellen volgens velen verwaarloosd, met graffiti, kapotte schommels en versleten touwen. Dit nodigt niet uit tot spelen (Mani et al., 2012). Opmerkelijk is dat wijkmanager Frits hier juist wél een gevarieerd en goed onderhouden spelaanbod waarneemt.

De speeltuin vormt voor alle ouders een duidelijk positief contrast. Zij beschrijven deze plek als gevarieerd, veilig en goed onderhouden. Bovendien biedt de speeltuin voorzieningen die in het

park ontbreken, zoals een kiosk, parasols en picknicktafels. Tijdens mijn observaties waren deze voorzieningen stevast in gebruik. Ouders picknickten met hun kinderen, moeders verzamelden zich in groepjes, en bij de kiosk gingen ijsjes gretig over de toonbank. Zoals Ogletree et al. (2020) bevestigen, waarden ouders deze praktische voorzieningen.

5.3.6 Financiële toegankelijkheid

Hoewel het Spinozapark centraal gelegen is, blijkt afstand voor sommige gezinnen een belemmering te vormen in het gebruik ervan. *“Er is heel veel armoede, en armoede is ook vervoersarmoede.”* stelt Emma *“Veel mensen hebben geen fiets, en dan loop je niet zomaar 30 minuten naar een park.”*. Ook plaatst zij kanttekeningen bij de financiële toegankelijkheid van de Pascal Speeltuinen. Toch ervaren ouders de toegangsprijs van één euro per kind of een gezinsabonnement van €25 per jaar niet als belemmerend. Ook bijstandsmoeder Laura heeft een jaarabonnement afgesloten. In dit opzicht kan de veronderstelling van Ergler et al. (2012) over financiële drempels bij de speeltuin worden uitgesloten.

5.4 Sociale affordances van het Spinozapark

5.4.1 Criminaliteit

Niet alleen de fysieke, maar ook de sociale parkomgeving bepaalt volgens Gibson de gebruiksmogelijkheden. In lijn met Mani et al. (2012) blijken in het Spinozapark met name sociale veiligheidspercepties bepalend. Waar de Pascal Speeltuin als veilig wordt ervaren, beschouwen vooral intensieve ouders het park als onveilig. Deze onveiligheidsgevoelens ontstaan voornamelijk door de aanwezigheid van alcohol- en drugsgebruikers (Ogletree et al., 2020). Hoewel wijkmanager Frits stelt dat het alcoholverbod dergelijk middelengebruik voorkomt, bewijzen ouderervaringen en observaties het tegendeel. Elk observatiemoment waren er zichtbaar mensen aan het drinken of blowen. Ouders ervaren overlast van afval, de geur van middelen en het gedrag van deze gebruikers. Dergelijk overlast omvat harde muziek, schreeuwen, het doorzoeken van prullenbakken en onverzorgde of ontblote verschijningen. Daarnaast vrezen moeders unaniem dat deze personen onvoorspelbaar en gevaarlijk zijn.

De mannen kijken ons scheef en intimiderend aan, je weet niet wat er gaat gebeuren. Het zijn ook precies dit soort mensen waarover je in het nieuws hoort dat ze kinderen iets aandoen.- Sophie

Deze angsten worden versterkt door toegenomen risicopercepties over hedendaagse samenlevingen (Frasha & Tiel, 2020). Moeders voelen zich daarbij niet alleen bezorgd om hun kinderen, maar ook persoonlijk bedreigd. Meerdere incidenten bevestigen dit gevoel. Zo werd Maria met haar dochter achtervolgd door een dronken vrouw, en Dunya geconfronteerd met een man die zichzelf masturbeerde. Conform Fischer et al. (2020) zorgen dergelijke vormen van straatintimidatie dat moeders zich onveilig en angstig voelen en het park vermijden wanneer deze personen aanwezig zijn. Bovendien signaleert Romee dat migrantenvrouwen met een taalbarrière dergelijke situaties vaak niet durven of kunnen melden.

Vaders ervaren geen intimidatie of problemen met deze gebruikers en beschouwen hen als onschuldig. Desondanks vermijden ook zij het park wanneer er alcohol- of drugsgebruikers aanwezig zijn. Niet zozeer uit angst, maar omdat zij de situatie ongeschikt achten voor hun kinderen. Zoals Ben aangeeft: *“Ze doen niets, dat weet ik zeker. Toch worden mijn kinderen bang als ze hen zien. Ik vind die confrontatie niet prettig voor hen.”*.

Ondanks het alcoholverbod ervaren veel ouders een gebrek aan handhaving. Structurele controles ontbreken en boa's of politie zijn zelden zichtbaar. Arnold ervaart dat handhavers alcoholgebruikers vaak gedogen te blijven. Jongerenwerker Jeffrey erkent alcoholgebruik als een significant wijkprobleem en bevestigt dat handhaving voornamelijk optreedt bij incidenten. Het verwijderen van overtreders blijkt volgens hem lastig, aangezien nieuwe middelengebruikers snel hun plaats innemen. Toch benadrukken vrijwel alle ouders de noodzaak van intensievere handhaving. In aanvulling op bestaande literatuur blijkt professioneel toezicht essentieel om gebruiksongemakken door middelengebruikers te elimineren. Ouderlijk toezicht is in dit geval onvoldoende.

5.4.2 Jongerenoverlast

Naast alcohol- en drugsgebruik vermijden ouders het Spinozapark door jongerenoverlast (Ogletree et al., 2020). In de speeltuin speelt dit niet, aangezien kinderen boven de 12 jaar niet welkom zijn. In het park signaleren ouders echter gefrustreerde jongeren die harde muziek draaien, afval van vapes en lachgaspatronen achterlaten, fitnessapparaten bezetten en speeltoestellen vernielen. Daarnaast maken zij zich zorgen over jongerenconflicten, waarbij grof taalgebruik en geweld regelmatig voorkomen. Sommige ouders krijgen zelf te maken met brutale of intimiderende reacties, soms gericht op hun kinderen. Zo vertellen Eva en Nora dat hun kinderen fysiek en verbaal zijn lastiggevallen door oudere jeugd. Intensieve ouders laten hun kinderen uit angst voor de risico's van dergelijke sociale interacties met jongeren niet zelfstandig buiten spelen. Bovendien vrezen ze dat hun kinderen negatieve rolmodellen volgen en door groepsdruk, intimidatie of kleine criminaliteit het 'foute pad' opgaan. Deze zorgen worden versterkt door het beeld dat jongeren tegenwoordig roekelozer en gewelddadiger zijn.

Ik sprak laatst een moeder met een zoon van tien. Hij wilde zo graag buiten spelen, maar ze durfde hem niet alleen te laten. Ik begrijp haar. Tegenwoordig lopen jongeren van twaalf al met messen. Of ze proberen andere kinderen te chanteren om iets voor hen te verkopen- Romee

Niet-intensieve vaders gaan ervan uit dat hun kinderen vanzelf afstand nemen van dergelijke groepen en grijpen pas in als hun kind daadwerkelijk het foute pad opgaat. Deze houding sluit aan bij hun overtuiging dat kinderen ruimte nodig hebben om zelfstandigheid te ontwikkelen (Doucet, 2009)

Jongerenwerkers Jeffrey en Levi erkennen overlast, criminaliteit en agressieve intimidatie onder jongeren als een structureel probleem in Lombardijen. Volgens Levi voelen veel bewoners zich hierdoor onveilig. Net als intensieve ouders maken de professionals zich zorgen over de toegenomen

roekeloosheid onder jongeren, waardoor het steeds lastiger wordt hen op het rechte pad te houden. Jeffrey zegt daarover: *“Hoe jongeren zich gedragen is gewoon de tijd van de nieuwe generatie. En hier in Rotterdam-Zuid is het het ergste. Sommige groepen lopen met messen of zelfs kleine pistooltjes. Alles gaat zo snel door wat ze zien op sociale media, wij kunnen dat niet meer bijhouden, laat staan controleren.”*. Hij ziet dat jongeren steeds eerder afglijden, soms al vanaf tien jaar, vaak onder invloed van oudere jongeren die hen de straatcultuur of drugswereld intrekken. Volgens hem ligt de oorzaak vaak in problematische thuissituaties. Sommige jongeren, met name uit gezinnen met een migratieachtergrond, missen bepaalde normen en waarden. Dit beeld sluit aan bij de ervaringen van ouders en Romee. Daarnaast drijven gebroken gezinnen en armoede jongeren de straat op. Levi benadrukt dat hun ouders wel bezorgd zijn, maar door ontwrichting vaak de grip op hun kinderen verliezen.

5.4.3 Georganiseerde activiteiten

In lijn met Ogletree et al. (2020) waarderen alle ouders georganiseerde activiteiten in het Spinozapark. Wijkmanager Frits noemt lokale partijen zoals de speeltuin, jongerenwerkers en House of Hopes ‘echte parels’ die met hun activiteiten veel belangstelling trekken. Dit was goed zichtbaar tijdens observaties van FIFA-speelavonden, knutselochtenden en voetbaltoernooien, waarbij kinderen in groten getale aanwezig waren. Opvallend is dat kinderen vaak zelfstandig naar deze activiteiten toekomen. Veel intensieve ouders geven aan dat het toezicht door initiatiefnemers tijdens de activiteiten hun zorgen over sociale risico’s, zoals conflicten, vermindert. Niet-intensieve ouders hechten minder waarde aan toezicht, maar benadrukken vooral dat hun kinderen veel plezier beleven aan de activiteiten. Alle ouders geven aan vaker naar het park te gaan wanneer er activiteiten plaatsvinden, omdat deze beter aansluiten bij de speelbehoeften van hun kinderen dan de reguliere speeltoestellen. Dit sluit aan bij hun overtuiging dat buitenspelen uitdagend en leeftijdsgeschikt moet zijn (Ferré et al., 2006).

5.4.4 Sociale binding

Vooral intensieve ouders ervaren zwakke buurtverbondenheid. *“Iedereen leeft hier in zijn eigen bubbel.”*: ervaart Senna. Ouders vertrouwen er daardoor niet op dat onbekenden hun kinderen helpen bij problemen tijdens het buitenspelen. Senna benadrukt ook: *“Onbekend maakt onbemind.”* Hierdoor houden intensieve ouders toezicht om onvoorspelbare risico’s van vreemden te voorkomen (Rixon, 2019). In tegenstelling tot Mullenbach et al. (2021) blijkt het aantal buurtcontacten geen invloed te hebben op het (zelfstandig) bezoek van kinderen in het Spinozapark. Hoewel ouders verschillen in de frequentie van buurtcontacten, bezoeken zij het park bijna allemaal weinig. Dunya, die veel buurtcontacten heeft, merkt dat deze zelden in het park zijn. Toezicht of de aanwezigheid van buurtbekenden is hier dus geen stimulans voor (kinderlijke) parkbezoeken (Mitra et al., 2014).

Zoals eerder genoemd, hechten vooral moeders waarde aan buurtcontacten op de speelplekken van hun kinderen. Daarom bezoeken zij bewust de Pascal Speeltuin, waar andere moeders en

ontmoetingsfaciliteiten aanwezig zijn. Tijdens observaties viel op dat moeders daar samen tijd doorbrachten, terwijl vaders meestal alleen zaten. Echter slaagt de speeltuin er volgens Romee niet in de isolatie van veel migrantenvrouwen te doorbreken.

5.5 Toekomstperspectief Spinozapark

Samenvattend zijn er duidelijke verschillen in ouderschapsopvattingen, opvoedstijlen en gebruiksperecepties van het Spinozapark. Desondanks is er onder ouders consensus over gewenste toekomstinterventies voor het park.

5.5.1 Fysieke interventies

Allereerst vragen ouders om fysieke interventies, met de herinrichting van de Pascalweg als hoogste prioriteit. Intensieve ouders ervaren deze weg als levensbedreigend en pleiten voor strengere verkeersmaatregelen om snelheid en rijgedrag te reguleren. De ultieme wens van alle ouders blijft echter het volledig opheffen van de weg en het doortrekken van het Spinozapark als één aaneengesloten groen gebied.

“Voor mijn kinderen zou het heerlijk zijn als het park zonder auto's wordt doorgetrokken tot één doorlopende groene ruimte. Heerlijk als je dat net als het Zuiderpark inricht bijvoorbeeld.” – Ben

Daarnaast pleiten alle ouders voor gevarieerdere speelvoorzieningen die de motorische ontwikkeling van kinderen van 4 tot 12 jaar stimuleren, zoals grotere glijbanen en uitdagende klimtoestellen. Daarbovenop wordt het onderhoud van bestaande speeltoestellen als noodzakelijk gezien, vanwege de negatieve uitstraling en letselrisico's. Daarnaast willen alle ouders graag een omheining rondom de speeltuin, zodat kinderen minder snel bij het water kunnen komen. Tot slot geven vooral moeders aan behoefte te hebben aan voorzieningen voor samenkomst zoals picknicktafels en barbecueplaatsen.

5.5.2 Sociale interventies

Daarnaast wensen alle ouders sociale interventies in het park. Allen pleiten voor strengere handhaving van drugs- en drankgebruik. Ouders stellen structureel politietoezicht en handhaving met daadwerkelijke boetes voor om het alcoholverbod effectief te reguleren. Ook cameratoezicht wordt als mogelijke maatregel genoemd.

Bovendien willen alle ouders een verhoogde inzet tegen gefrustreerde jongeren, vooral omdat steeds jongere kinderen erbij betrokken raken. Jongerenwerkers hebben hier recent concrete stappen in gezet. Jeffrey geeft aan dat zij hun werkzaamheden gaan uitbreiden naar basisschoolkinderen. Via samenwerkingen met Onwijze Moeders worden voorlichtingssessies georganiseerd om ouders van jonge kinderen te ondersteunen.

6. Conclusie

De sterke afname van buitenspelen onder Nederlandse kinderen bedreigt hun fysieke en sociale gezondheid (De Goffau, 2024). Publieke buurtparken zijn cruciaal om buitenspelen te stimuleren, vooral in achtergestelde wijken (Padial-Ruz et al., 2021). Zoals ook in de Rotterdamse wijk Lombardijen, waar de buitenspeelactiviteit zelfs onder het landelijk gemiddelde ligt. Ondanks zijn potentie wordt het Spinozapark daar nauwelijks benut. Het ‘Toekomstperspectief Lombardijen 2040’ zet in op de herinrichting van het park om het gebruik door kinderen te stimuleren. Ouders reguleren kinderlijke parkbezoeken en buitenspeelroutines (Teedon et al., 2014) op basis van hun ervaringen met de fysieke en sociale parkkenmerken in relatie tot hun ouderschapsopvattingen. Dit onderzoek stelde daarom centraal: *Hoe ervaren ouders het Spinozapark als speel- en ontmoetingsplek voor hun kinderen?*

De bevindingen tonen dat de meeste ouders intensieve ouderschapsopvattingen hanteren. Zij ervaren de hedendaagse leefomgeving als risicovol, verwijzen naar nostalgische jeugdherinneringen en achten kinderen roekeloos (Rixon, 2019). Buitenspelen mag alleen onder toezicht (Valentine & McKendrick, 1997). Daartegenover benadrukt een minderheid het belang van kinderlijke zelfstandigheid, zonder de samenleving als bedreigend te ervaren. Overstijgend erkennen ouders het gezondheidsbelang van buitenspelen (Padial-Ruz et al., 2021).

Volgens Bourdieu worden ouderschapsopvattingen gevormd door sociaaleconomische positie, kapitaalbezit en sociale velden. In Lombardijen blijkt gender richtinggevend. Moeders hanteren intensieve, veiligheidsgerichte opvoedstijlen, vaders benadrukken zelfstandigheid (Doucet, 2009). Anders dan Weck (2017) overstijgt intensief moederschap economisch kapitaal. Bij preciaire moeders, vaak met migratieachtergrond, uit dit zich in extremen. Zij isoleren hun kinderen binnenshuis of laten hen door machteloosheid ongecontroleerd buiten. Daarnaast resulteren diverse culturele achtergronden in vergelijkbare ouderschapsopvattingen over veiligheidsrisico's en zelfstandigheid. Wel worden intensieve ouderschapsopvattingen versterkt door de zwakke buurtverbondenheid (Mitra et al., 2014). Buurtinitiatieven versterken de sociale binding, vooral onder preciaire moeders, maar blijven vaak beperkt tot eigen culturele kringen. De mate van buurtcontacten blijkt echter niet van invloed op houdingen tegenover zelfstandig buitenspel, tegenstellend Mullenbach et al. (2021), hoewel moeders speelplekken met bekenden prefereren.

In lijn met Gibson weerspiegelen ouderschapsopvattingen de *affordances* van het Spinozapark. De groenstructuur wordt breed gewaardeerd. Echter ervaren moeders de Pascalweg, gebrekkig onderhoud (Mitra et al., 2014), zwerfafval en ontbrekende omheiningen als letselgevaarlijk. Vaders delen zorgen over de Pascalweg en watervijvers vanwege overlijdensrisico's. Alle ouders missen uitdagende speeltoestellen in het park (Ferré et al., 2006), moeders missen ook ontmoetingsvoorzieningen. Deze zijn, net als onderhouden, veilige en uitdagende speelruimten, wel aanwezig in de Pascal speeltuin.

Moeders ervaren sociale onveiligheid door middelengebruik, jongerenoverlast en

straatintimidatie, ten gevolge van hun vrouwelijke positie (Fischer et al., 2020). Hierdoor wijken zij naar de speeltuin. Vaders vinden deze sociale situaties onprettig, maar niet bedreigend. Alle ouders waarderen de georganiseerde activiteiten in het Spinozapark, moeders waarderen samenkomstfaciliteiten in de Pascal speeltuin. Ondanks uiteenlopende opvattingen zijn ouders unaniem over de noodzakelijke interventies in het park: herinrichting van de Pascalweg, gevarieerdere en beter onderhouden speeltoestellen, omheinde speelplekken en strengere handhaving op middelengebruik en jongeren.

Terugkomend op de hoofdvraag onderscheiden ouderervaringen met het Spinozapark zich op gender. Moeders ervaren de huidige tijd en de fysieksociale omgeving van het park als onveilig. Hierdoor achten zij deze ongeschikt voor zelfstandig buitenspel en gezinsbezoek. Daarentegen ervaren vaders geen sociale onveiligheid, maar erkennen wel fysieke risico's en een gebrek aan uitdaging. Hoewel zij zelfstandig buitenspelen in de wijk stimuleren vinden zij het park daarvoor ongeschikt, alsook voor gezinsbezoek. Om deze verschillende redenen ervaren ouders het park als ongeschikte speel- en ontmoetingsplek. Daarentegen achten zij de Pascal Speeltuin geschikt, waar veiligheid en uitdaging beter gewaarborgd zijn. De bovengenoemde interventies kunnen het park aantrekkelijker maken, aangezien de groenstructuur wel potentie biedt. Echter blijkt dit niet te gelden voor preciaire moeders met een migratieachtergrond. Zij ervaren sociale onveiligheid door taalbarrières, problematiek en gevoelens van ontworteling. In sommige gevallen veroorzaakt dit structurele vermijding van buitenruimtes, waaronder het Spinozapark en de Pascal Speeltuin.

6.1 Reflectie

De onderzoeksbevindingen zijn maatschappelijk relevant doordat ze het 'Toekomstperspectief Lombardijen 2040' concrete handvatten bieden voor de herinrichting van het Spinozapark en bevorderen van een gezonde jeugd. Daarnaast bevestigt dit onderzoek dat vrouwen de Rotterdamse openbare ruimte als onveilig ervaren. Dit onderzoek voegt een extra dimensie toe door te tonen dat deze onveiligheidsgevoelens niet alleen de mobiliteit van vrouwen beperken, maar ook die van hun kinderen, met directe gevolgen voor buitenspeelroutines. Het onderstreept het belang van vrouwvriendelijke interventies in de openbare ruimte, niet alleen voor het welzijn van vrouwen, maar ook voor dat van kinderen. Daarnaast belicht het onderzoek dat sociaal isolement van preciaire (migranten)vrouwen kinderlijke buitenrecreatie belemmert. Tegelijk toont het de kracht van buurtinitiatieven om dit isolement te doorbreken. Deze inzichten kunnen relevant zijn voor vergelijkbare (stedelijke) contexten met gelijksoortige uitdagingen, en mogelijk bijdragen aan het tackelen van het landelijke tekort aan buitenspel

Bovendien is dit onderzoek wetenschappelijk relevant doordat het bijdraagt aan de schaarse literatuur over intensief ouderschap in Nederland, specifiek binnen achtergestelde wijken zoals Lombardijen. Het levert daarnaast een bijdrage aan de discussie over de invloed van sociaaleconomische achtergrond, die in deze context wordt overstegen door genderrollen. Door een

multidisciplinaire benadering, waarbij ecologisch-psychologische en sociologische perspectieven worden gecombineerd, wordt inzicht geboden in de complexiteit van ouderlijke besluitvorming rondom parkgebruiken. De toepassing van Gibson's *affordances* overbruggt de kloof tussen subjectieve beleving en objectieve ruimte, en verrijkt daarmee de bestaande literatuur over het gebruik van openbare ruimten door kinderen en gezinnen.

Echter kent dit onderzoek ook beperkingen. Hoewel ik mijn rol als onderzoeker toelichtte, was het ook zichtbaar en vertelde ik ouders dat ik vrijwilligerswerk deed in de speeltuin. Dit kan sociaal wenselijke antwoorden hebben uitgelokt, waardoor kritieken over de speeltuin mogelijk zijn uitgebleven. Daarnaast ontbreekt een belangrijke doelgroep. Sociale isolatie onder moeders met een migratieachtergrond, in combinatie met financiële- en taalbarrières, blijkt een substantieel wijkprobleem. Vanwege hun moeilijke bereikbaarheid is deze groep niet in het onderzoek vertegenwoordigd, terwijl hun perspectieven cruciaal zijn voor een compleet beeld van ouderervaringen in het Spinozapark. Tot slot beschrijven sommige ouders hun ouderschapsopvattingen als "natuurlijk", wat impliceert dat zij deze als biologisch bepaald beschouwen. Vanwege beperkt woordenaantal is deze bredere *nature-nurture* discussie buiten beschouwing gelaten. Vervolgonderzoek zou deze dimensie kunnen invoegen en moeders in precare posities betrekken.

7. Literatuurlijst

AlleCijfers. (2025, 9 juni). Buurt Lombardijen (gemeente Rotterdam) in cijfers en grafieken.

AlleCijfers.nl. Geraadpleegd op 14 juni 2025, van <https://allecijfers.nl/buurt/lombardijen-rotterdam/>

Blakely, K. S. (1994). Parents' Conceptions of Social Dangers to Children in the Urban Environment.

JSTOR, 11(1), 16–25. <https://eric.ed.gov/?id=EJ505636>

Blauw, S. (2024, 11 oktober). Door deze vier maatschappelijke ontwikkelingen spelen kinderen niet

buiten. *De Correspondent*. <https://decorrespondent.nl/15617/door-deze-vier-maatschappelijke-ontwikkelingen-spelen-kinderen-niet-buiten/4608999d-be82-03e3-33a0-e289bb36c537>

Boterman, W. R., & Bridge, G. (2022). The transition to parenthood in urban space: continuity and disruption of embodied experience and spatial practice. *Social & Cultural Geography*, 24(7), 1165–1184. <https://doi.org/10.1080/14649365.2022.2028181>

Cahill, S. E. (1990). Childhood and Public Life: Reaffirming Biographical Divisions. In *Social Problems* (Nummer 3, pp. 390–402). Oxford University Press on behalf of the Society for the Study of Social Problems. <https://www.jstor.org/stable/800750>

Choi, K. W. (2016). Habitus, affordances, and family leisure: Cultural reproduction through children's leisure activities. *Ethnography*, 18(4), 427–449. <https://doi.org/10.1177/1466138116674734>

Creswell, J. W., & Creswell, J. D. (2023). Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches. SAGE Publications, Inc. <https://lccn.loc.gov/2022032270>

Creswell, J.W. and Poth, C.N. (2018) Qualitative Inquiry and Research Design Choosing among Five Approaches. 4th Edition, SAGE Publications, Inc., Thousand Oaks.

De Goffau, M. (2024, 3 april). *Aantal buiten spelende kinderen holt achteruit: 'Echt zorgwekkend'*

Metronieuws.nl. Geraadpleegd op 21 februari 2025, van <https://www.metronieuws.nl/in-het-nieuws/binnenland/2024/04/buiten-spelen-kinderen-jantje-beton/>

De Koning, A. (2018, 12 november). *Rotterdamse kinderen spelen nóg minder buiten*. www.ad.nl.

Geraadpleegd op 21 februari 2025, van <https://www.ad.nl/rotterdam/rotterdamse-kinderen-spelen-nog-minder->

[buiten~a9d57e14/#:~:text=Van%20de%20Rotterdamse%20basisschoolkinderen%20speelt,12%20jaar%20bewegen%20ook%20minder.](https://www.buitenvaart.nl/a9d57e14/#:~:text=Van%20de%20Rotterdamse%20basisschoolkinderen%20speelt,12%20jaar%20bewegen%20ook%20minder.)

- De Visscher, S., Bie, M. B., & Verschelden, G. (2011). Urban public space and the construction of social life: a social-pedagogical perspective. *International Journal Of Lifelong Education*, 31(1), 97–110. <https://doi.org/10.1080/02601370.2012.637417>
- Doucet, A. (2009). Gender Equality and Gender Differences: Parenting, Habitus, and Embodiment (The 2008 Porter Lecture)*. *Canadian Review Of Sociology/Revue Canadienne de Sociologie*, 46(2), 103–121. <https://doi.org/10.1111/j.1755-618x.2009.01206.x>
- Ergler, C. R., Kearns, R. A., & Witten, K. (2012). Seasonal and locational variations in children's play: Implications for wellbeing. *Social Science & Medicine*, 91, 178–185. <https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2012.11.034>
- Ferré, M. B., Guitart, A. O., & Ferret, M. P. (2006). Children and playgrounds in Mediterranean cities. *Children S Geographies*, 4(2), 173–183. <https://doi.org/10.1080/14733280600806999>
- Fischer, T., Vanderveen, G. (2022). Leefbaarheid in de stedelijke openbare ruimte: een case study naar een Rotterdams park. In *Zicht op Leefbaarheid; Tien essays over leefbaarheid in Rotterdamse Wijken* (pp. 81–101). De Kenniswerkplaats Leefbare Wijken. https://pure.eur.nl/ws/portalfiles/portal/65642448/ZICHT_OP_LEEFBAARHEID_digitaal.pdf
- Frahsa, A., & Thiel, A. (2020). Can functionalised play make children happy? A critical sociology perspective. *Frontiers in Public Health*, 8. <https://doi.org/10.3389/fpubh.2020.571054>
- Gemeente Rotterdam. (z.d.). Wijkprofiel Rotterdam. Geraadpleegd op 14 juni 2025, van <https://wijkprofiel.rotterdam.nl/nl/2024/rotterdam/ijsselmonde/lombardijen/trend?year=2020>
- Gemeente Rotterdam, Havensteder, & Synchron. (z.d.). Rotterdam Lombardijen Toekomstperspectief 2040. Geraadpleegd op 11 maart 2025, van <https://likejewijk.nl/ijsselmonde/ijsselmonde/lombardijen/toekomstperspectief-lombardijen-is-vastgesteld-lees-er-alle-over/>
- GGD Rotterdam-Rijnmond. (z.d.). Gezondheid in kaart. Geraadpleegd op 22 maart 2025, van <https://gezondheidinkaart.nl/jive>

- Gillies, V., & Edwards, R. (2006). A Qualitative Analysis of Parenting and Social Capital: Comparing the Work of Coleman and Bourdieu. *Qualitative Sociology Review*, 2(2), 42–60.
<https://doi.org/10.18778/1733-8077.2.2.04>
- Hong, Y., & Zhao, Y. (2015). From capital to habitus: class differentiation of family educational patterns in urban China. *The Journal Of Chinese Sociology*, 2(1).
<https://doi.org/10.1186/s40711-015-0021-y>
- Huang, J., Hipp, J. A., Marquet, O., Alberico, C., Fry, D., Mazak, E., Lovasi, G. S., Robinson, W. R., & Floyd, M. F. (2019). Neighborhood characteristics associated with park use and park-based physical activity among children in low-income diverse neighborhoods in New York City. *Preventive Medicine*, 131, 105948. <https://doi.org/10.1016/j.ypmed.2019.105948>
- Kaal, M. (2024). Onderzoek Buitenspelen 2022. In *jantjebeton.nl*. Geraadpleegd op 21 februari 2025, van
https://jantjebeton.nl/uploads/images/Rapport%20Kantar%20Public_JantjeBeton_Buitenspele n2022DEF.pdf
- Kepper, M. M., Staiano, A. E., Katzmarzyk, P. T., Reis, R. S., Eyler, A. A., Griffith, D. M., Kendall, M. L., ElBanna, B., Denstel, K. D., & Broyles, S. T. (2020). Using mixed methods to understand women’s parenting practices related to their child’s outdoor play and physical activity among families living in diverse neighborhood environments. *Health & Place*, 62, 102292.
<https://doi.org/10.1016/j.healthplace.2020.102292>
- Kitching, N. (2024). Children’s accounts of parental influence on leisure choices. *Leisure Studies*.
<https://doi.org/10.1080/02614367.2024.2436178>
- Knott, E., Rao, A., Summers, K., Teeger, C., & Department of Methodology, London School of Economics, London, UK. (2022). Interviews in the Social Sciences. In *Interviews in the Social Sciences*. https://eprints.lse.ac.uk/115656/1/nature_primer_interviews_preproof.pdf
- Long, H., Prikhidko, A., Bendeck, A. C., & Yumusak, S. (2021). Measurement invariance of the Intensive Parenting Attitudes Questionnaire across gender and race. *Journal Of Family Psychology*, 35(7), 1027–1032. <https://doi.org/10.1037/fam0000889>

- Mani, M., Mani, M., Abdullah, A., Mustafa, R. A., Jayaraman, K., & Ala Bagheri. (2012). The Importance of Well-Designed Children's Play-Environments in Reducing Parental Concerns. *Middle-East Journal Of Scientific Research*, 11(9), 1176–1184.
<https://doi.org/10.5829/idosi.mejsr.2012.11.09.987>
- McCormack, G. R., Rock, M., Toohey, A. M., & Hignell, D. (2010). Characteristics of urban parks associated with park use and physical activity: A review of qualitative research. *Health & Place*, 16(4), 712–726. <https://doi.org/10.1016/j.healthplace.2010.03.003>
- Mitra, R., Faulkner, G. E., Buliung, R. N., & Stone, M. R. (2014). Do parental perceptions of the neighbourhood environment influence children's independent mobility? Evidence from Toronto, Canada. *Urban Studies*, 51(16), 3401–3419.
<https://doi.org/10.1177/0042098013519140>
- Mullenbach, L. E., Larson, L. R., Floyd, M. F., Marquet, O., Huang, J., Alberico, C., Ogletree, S. S., & Hipp, J. A. (2021). Cultivating social capital in diverse, low-income neighborhoods: The value of parks for parents with young children. *Landscape And Urban Planning*, 219, 104313.
<https://doi.org/10.1016/j.landurbplan.2021.104313>
- Ogletree, S. S., Huang, J. H., Alberico, C., Marquet, O., Floyd, M. F., Hipp, J. A., Department of Parks, Recreation and Tourism Management, North Carolina State University, & Departament de Geografia, Universitat Autònoma de Barcelona. (2020b). Parental Preference for Park Attributes Related to Children's Use of Parks in Low-Income, Racial/Ethnic Diverse Neighborhoods. In *Journal Of Healthy Eating And Active Living: Vol. Vol. 1 (Nummer No. 1, pp. 6–15)*. <https://orcid.org/0000-0002-2607-6017>
- Padial-Ruz, R., Puga-González, M. E., Céspedes-Jiménez, Á., & Cabello-Manrique, D. (2021). Determining Factors in the Use of Urban Parks That Influence the Practice of Physical Activity in Children: A Systematic Review. *International Journal Of Environmental Research And Public Health*, 18(7), 3648. <https://doi.org/10.3390/ijerph18073648>
- Rixon, A., Lomax, H., & O'Dell, L. (2019). Childhoods past and present: anxiety and idyll in reminiscences of childhood outdoor play and contemporary parenting practices. *Children S Geographies*, 17(5), 618–629. <https://doi.org/10.1080/14733285.2019.1605047>

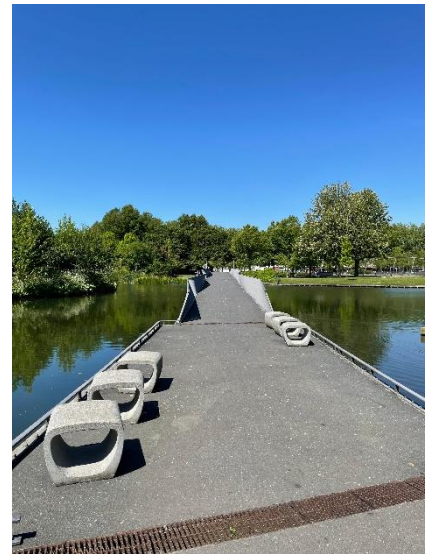
- Rotterdamse Parken. (z.d.). Spinozapark. Geraadpleegd op 23 maart 2025, van <https://rotterdamseparken.nl/site/portfolio-items/spinozapark/>
- Stichting Wijkcollectie Lombardijen. (z.d.). Een sociale duizendpoot met voelsprietten. *Lombardijen Wijkcollectie*, 0 0 0 4. Geraadpleegd op 21 februari 2025, van <https://rotterdamsedakendagen.nl/wp-content/uploads/2023/05/Orsine-Muntslag.pdf>
- Teedon, P., Gillespie, M., Lindsay, K., & Baker, K. (2014). Parental perceptions of the impacts the built environment has on young children's health: A qualitative examination and lay assessment amongst residents in four Scottish communities. *Health & Place*, 28, 50–57. <https://doi.org/10.1016/j.healthplace.2014.03.010>
- Valentine, G., & McKendrick, J. (1997). Children's outdoor play: Exploring parental concerns about children's safety and the changing nature of childhood. *Geoforum*, 28(2), 219–235. [https://doi.org/10.1016/S0016-7185\(97\)00010-9](https://doi.org/10.1016/S0016-7185(97)00010-9)
- Van Truong, M., Nakabayashi, M., & Hosaka, T. (2022). How to encourage parents to let children play in nature: Factors affecting parental perception of children's nature play. *Urban Forestry & Urban Greening*, 69, 127497. <https://doi.org/10.1016/j.ufug.2022.127497>
- Van Truong, M., Nakabayashi, M., & Hosaka, T. (2023). Parents' orientation is more important for children's visits to greenspaces than the availability of spaces and time. *Landscape And Urban Planning*, 235, 104738. <https://doi.org/10.1016/j.landurbplan.2023.104738>
- Weck, S. (2017). 'Together apart' or 'apart together'? – middle-class parents' choice of playgrounds and playground interactions in socially diverse neighbourhoods. *Social & Cultural Geography*, 20(5), 710–729. <https://doi.org/10.1080/14649365.2017.1373302>
- Willeboordse, M., Slot-Heijns, J., Noordzij, M., Singh, A., & Mulier Instituut. (2022a). Buitenspelen in perspectief. In Mulier Instituut. Geraadpleegd op 22 februari 2025, van <https://allesinbeweging.net/storage/5152/2022-Mulier---Buitenspelen-in-perspectief.pdf>
- Zhang, Y., & Hennebry-Leung, M. (2023). A Review of Using Photo-Elicitation Interviews in Qualitative Education Research. *International Journal Of Qualitative Methods*, 22. <https://doi.org/10.1177/16094069231185456>

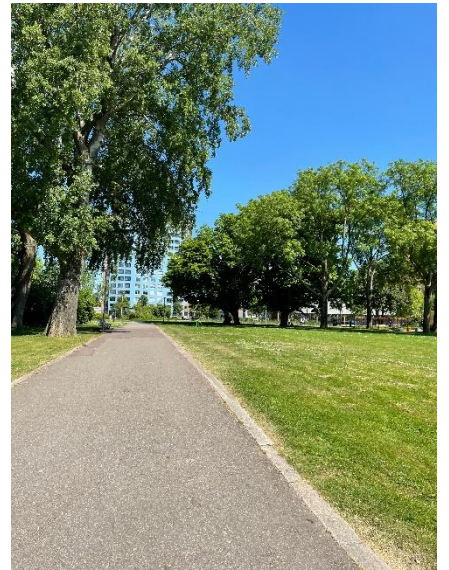
Zuijderwijk, L. (2022). Leefbaarheid in de stedelijke openbare ruimte: een case study naar een Rotterdams park. In Zicht op Leefbaarheid; Tien essays over leefbaarheid in Rotterdamse Wijken (pp. 118–129). De Kenniswerkplaats Leefbare Wijken.

https://pure.eur.nl/ws/portalfiles/portal/65642448/ZICHT_OP_LEEFBAARHEID_digitaal.pdf

8. Bijlagen

Bijlage 1: Foto's Spinozapark

Bijlage 2: Operationalisering

[illegible]

	3. Cultureel kapitaal	3.1. Opvattingen over buitenrecreatie in de openbare ruimte 3.2. Opvattingen over het zelfstandig buitenspelen door kinderen
Affordances	1. Fysieke park-affordances ➤ <i>Waarneming : welke parkobjecten zijn aanwezig</i> 2. Sociale park-affordances ➤ <i>Waarneming: hoe kenmerkt de sociale omgeving zich; welke mensen zijn aanwezig, wat doen deze mensen, wat is de sfeer; welke delen worden door wie gebruikt</i>	1.1. Aanwezigheid en gebruik van praktische voorzieningen ➤ <i>Waarneming frequentie gebruik tafels en kiosk in de speeltuin</i> 1.2. Variatie en veiligheid van speeltoestellen 1.3. Verkeersveiligheid rondom het park. ➤ <i>Waarneming: rijgedrag en ouder-kind interacties bij de Pascalweg</i> 1.4. Aanwezigheid van groenstructuren 2.1. Verbondenheid van ouders met de buurt en medebewoners. 2.2 Aanwezigheid van sociale netwerken in het park 2.3. Aanbod georganiseerde activiteiten in het park ➤ <i>Waarneming: organisatie van activiteiten en de opkomst van kinderen</i> 2.4. Ouderlijke percepties van sociale veiligheid (criminaliteit, vandalisme, etc.) ➤ <i>Waarneming: ouderlijke reactie op sociale dreiging of onveiligheid</i>

Bijlage 3: Topiclijst ouders

Introductie	• Voorstellen en onderzoeksdoel toelichten • Anonimiteit en vertrouwelijkheid benadrukken • Vraag akkoord voor de opname en dataopslag. • Zijn er nog verdere vragen?
Achtergrond respondent/ kapitaalbezit	• Kunt u iets over uzelf vertellen, en wat u doet in het dagelijks leven? • Hoe lang en in welke buurt woont u? • Hoe zou u het contact omschrijven met andere buurtbewoners? ○ Voelt u zich verbonden met Lombardijen?
(Intensief) Ouderschap (in de openbare ruimte)	• Wat vindt u belangrijk in de opvoeding van uw kind(eren)? • In hoeverre vindt u het belangrijk dat uw kind(eren) buitenspelen? • Hebben uw kind(eren) toestemming nodig om buiten te spelen? • Vindt u het prettig als uw kind(eren) zelfstandig buiten spelen? ○ Waarom wel/niet? • Aan welke voorwaarden moet een speelplek voldoen voordat u uw kind(eren) daar laat spelen? • Hoe ervaart u het opvoeden van uw kind(eren) in Lombardijen? ○ Hoe ervaart u het buitenspelen van tegenwoordig in vergelijking met uw eigen jeugd? • In hoeverre vindt u het belangrijk uw kinderen te behouden voor risico's in de openbare omgeving? • In hoeverre vindt u het belangrijk wat andere ouders/buurtbewoners van uw opvoeding vinden?
Buitenspeelroutines in het Spinozapark en de speeltuin	• Hoe vaak spelen uw kind(eren) buiten? ○ Op welke momenten van de dag of week gebeurt dit meestal? • Hoe vaak gaat u met uw kinderen naar het Spinozapark? Of gaan zij zelfstandig? ○ En hoe is dit in de Pascal speeltuin? • Wat zijn voor u de belangrijkste redenen om voor het park of juist voor de speeltuin te kiezen? ○ Welke invloed hebben factoren zoals toegangskosten, voorzieningen, de fysieke inrichting en veiligheid? • Wat vindt u van georganiseerde activiteiten voor kinderen in het park of de speeltuin?
Affordances in het Spinozapark	<i>a. Fysieke kenmerken; foto's laten zien</i> • Wat vindt u van de speeltoestellen in het park? • Hoe beoordeelt u de aanwezige voorzieningen in het park? ○ Toiletten, picknicktafels, kiosken, etc. • Hoe ervaart u de verkeersveiligheid rondom het park? • Wat vindt u van de aanwezige groenstructuren en natuur in het park? <i>b. Sociale kenmerken</i> • Voelt u zich veilig in het park? En uw kinderen? • Zijn er sociale activiteiten waaraan u of uw kinderen deelnemen? ○ In hoeverre heeft u behoefte aan de aanwezigheid hiervan? • Voelt u zich verbonden met andere bezoekers of buurtbewoners in het park? <i>c. Interventies</i>

	• Zijn er volgens u aanpassingen nodig om het park geschikter te maken als speel- en ontmoetingsplek voor kinderen? ◦ Zo ja, welke?
Einde interview	• Zijn er nog zaken die u wilt toevoegen? • Wilt u nog toevoegingen doen buiten deze geluidsopname? • Ik wil u hartelijk danken voor uw tijd en moeite.

Bijlage 4: Respondentenlijst

Naam	Rol	Woonduur – en buurt /Werkduur	Werk- situatie	Geboorteland
Dunya	Moeder van twee dochters (5 & 3)	2 jaar; Vrijland	Werkend, 3 dagen in de week	Nederland
Senna	Moeder van één dochter (9) en één zoon (4)	10 jaar; Molièrebuurt	Werkend, 5 dagen in de week	Nederland
Laura	Moeder van twee dochters (11 & 4) en twee zoons (9 & 7)	7 jaar; Molièrebuurt	Werkloos	Nederland
Zoë	Moeder van één dochter (6)	8 jaar; op loopafstand van het Spinozapark	Werkend	Curaçao
Eva	Moeder van één dochter (3) en twee zoons (8 & 6)	Al een paar jaar; op loopafstand van het Spinozapark	Werkloos	Nederland
Maria	Moeder van één dochter (5)	3 jaar; tegenover het Spinozapark	Werkloos	Syrië
Yara	Moeder van één zoon (8) en één dochter (12)	6 jaar; Molièrebuurt	Werkloos	Turkije
Sophie	Moeder van één dochter (7) en twee oudere dochters	12 jaar; Molièrebuurt	Werkloos	Marokko
Nora	Moeder van één dochter (4)	Onbekend (een tijdje) ;5 minuten lopen vanaf het Spinozapark	Werkend	Nederland
Kars	Vader van één dochter (4)	Onbekend (een tijdje) ; 5 minuten lopen vanaf het Spinozapark	Werkend	Nederland
Ben	Vader van twee dochters (15 & 8)	20 jaar; op loopafstand van het Spinozapark	Werkloos	Turkije
Irfaan	Vader van één zoon (4)	5 jaar; Karl-Marxbuurt	Werkloos	Iran
Koen	Vader van één zoon (4)	Zijn hele leven; Zenobuurt	Werkend	Nederland
Arnold	Vader van één dochter (12) en drie oudere kinderen, buurtvader en lidmaat van Buurtbestuur	20 jaar; Homerusbuurt	Werkend, 5 dagen in de week	Nederland

Jeffrey	Professional; Jongerenwerker van Lombardijen vanuit het JOZ	6 jaar	Werkend bij JOZ	Onbekend
Levi	Professional; Jongerenwerker van Lombardijen vanuit het JOZ	2 jaar	Werkend bij JOZ	Onbekend
Emma	Professional; Initiatiefnemer van House of Hopes en actief betrokken bij de organisatie van verschillende kinderactiviteiten in Lombardijen	30 jaar wonend in Lombardijen ;Homerusbuurt	Werkend	Nederland
Romee	Initiatiefnemer Onwijze Moeders	15 jaar	Werkend, 5 dagen in de week	Somalië
Frits	Wijknetwerker Lombardijen via de gemeente Rotterdam	5 jaar	Werkend bij de gemeente Rotterdam	Nederland